

"Алфа България"
търси отново
10 млн. лв.
за подценени
имоти

Напрежението в арабския свят създава опасност за световната икономика

Пари

BONNIER

pari.bg

Четвъртък
17 март 2011, брой 52 (5111)

USD/BGN: 1.40193
▼ -0.48%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.39510
▲ +0.48%
Българска народна банка

Sofix: 434.24
▲ +2.25%
Българска фондова борса

BG40: 129.81
▲ +1.46%
Българска фондова борса

цена 1.50 лева
9 770861 560012 >

НЕЩО НЕ Е НАРЕД

” Или има
споразумение между
търговците, или вносът на
гориво е труден

Трайчо Трайков,
министър на икономиката,
енергетиката и туризма

Министърът на икономиката Трайчо Трайков директно обвини единствения производител на горива в България "Лукойл" за калкулиране на високи производствени разходи. В същото време няма внос на по-евтино гориво - така министърът обобща проблема и обеща мерки за улесняване на вноса
▶ 4-5

"Росатом":
Допълнително
подсигуряване
ще оскъпи
АЕЦ "Белене"

▶ Кирил Комаров, изп. директор на ядрения комплекс на "Росатом"

Случаен изстрел в
правилна посока

България има остра нужда да разбие "монопола" на столицата. Това обаче няма да стане просто с изнасянето на две агенции в други градове

Google
влиза
на пазара
на мобилни
плащания

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Красимир Маринов-Големия Маргин

Братята Красимир и Николай Маринови - Маргините бяха оправдани и на втора инстанция за подготовката на три убийства. Така беше потвърдено решението на Софийския градски съд от 14 юни 2010 г., според което частично виновни са само другите обвиняеми - Бисер Илиев, Веселин Тошев и Стефан Рангелов. Показанията на защитения свидетел Велин Добрев не били достатъчни за доказването на такова престъпление.

Губещ
Жозе Сократеш

Moody's понижи кредитния рейтинг на Португалия от А1 до А3. Причината за решението са слабите перспективи за растеж. Очаква се икономиката да се свие с 1.3% през тази година. Новината дойде часове преди планирания от правителството аукцион на едногодишни ДЦК за 1 млрд. EUR. Според премиера Жозе Сократеш страната му ще загуби своя престиж и достойнство, ако потърси международна помощ за дълга си.

Мнения

► По темата: "Трайков: Ще проверим за изкривявания на пазарите". Проблемът е във високите производствени цени на "Лукойл"! Чиито проводни и активи се охраняват от ИПОН на Бойко Борисов... "Лукойл" да печели много! Цените у нас са сравними с тези в Европа, въпреки че акцизът е доста по-малък! Разликата остава в "Лукойл"! Скубането е на МАКС. Освен това гържавата на групировката ГЕРБ така е блокирала вноса на горива чрез Закона за митническите/акцизни складове, че много малко фирми да може да конкурират с по-ниски цени другите от "Лукойл"! Това бе казано и по ТВ-тата, но... мълчанието е пълно. Защо ли? Значи всички плащаме на червената мафия на товарищ ПУТИН и др. ГОЦЕ Първанов!

ГЕРБавия

Коментар

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Нашият срам и техният срам

От вчера България си има "график на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност за периода март - юли 2011 г.". Също вчера България научи, че когато те блъсне кола на властта, отиваш на съд. Нищо, че не си нарушил закона. От едната страна е графикът, от другата - историята на Цветомир Богданов, който е имал лошия късмет на 14 април 2010 г. да мине през същото кръстовище, през което е минал и автомобил на НСО с министъра на отбраната вътре.

Решението на Министерския съвет за графика не е сред новините, защото за никого вече не е интересен поредният график, екшън план или пътна карта. Но ако някой изготви график с всички случаи, когато овластени нарушават закона и причиняват вреди на обикновени граждани, този график ще стане новина. Катастрофите на НСО и полицей-

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

”Когато те блъсне кола на властта, отиваш на съд. Нищо, че не си нарушил закона

ското насилие се превърнаха в нещо толкова обичайно, че дори може да остане и незабелязано понякога. Затова има нужда от опомняне.

Циниците ще припомнят, че случаите на полицейско насилие през последната година са само два. А предизвиканите от НСО катастрофи, по думите на шефа на службата, били "само пет". Догодина тези стойности може да се окажат и отрицателни, защото катастрофата между автомобила на военния министър и автомобила на Цветомир Богданов няма да се озове в графата "по вина на НСО". Попитайте съда. Както съобщиха БТВ, Богданов може да бъде обвинен за "съпричинителство на катастрофата". Нищо, че той е минал на зелено, а министерският автомобил - на червено. Нищо, че е карал с 30 км/ч при разрешени в града 50. Това не е важно. Според разследването Богданов е могъл да избегне удара, но не го е направил.

Сега да се върнем на правителствения график. Неговата цел е да покаже на Европейската

комисия какво прави България, за да реформира съдебната система и да притисне организираната престъпност и корупцията. И тъй като България все още е под наблюдение по т.нар. Механизъм на сътрудничество и контрол, комисията пише доклади, а правителството пише отговори - графици, екшън планове и пътни карти. Често срещан израз в документите на комисията е rule of law - на български преводът е малко помпозен "върховенство на закона". Rule of law обаче означава, когато нарушиш закона, да си понесеш последствието. Rule of law означава, че когато минеш на зелено и не си нарушил нито един текст от Закона за движението по пътищата, съответно и нищо не ти се случва.

Някои политици казват, че ги е срам от продължаващия мониторинг над България. Да ви кажа ли честно - изобщо не ме интересува от какво ги е срам. Мен ме е срам, че българските институции се опитват да изкарат виновен човек, който не е нарушил закона. **□**

pari.bg Top 3

1 Парад на некомпетентността. Почти всяко българско правителство минава през три фази. Първоначална хиперактивност, плато на абсолютното безумие и период на болезнен разпад.

2 Все по-малко са работещите българи. Броят на заетите лица е спаднал с 6% за една година, показва НСИ.

3 "Лукойл" отново сваля заводските цени на бензина. Той трябва да поевтинее с малко повече от 1%, а пропан-бутанът с 3.4%.

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
ЛИЛИЯ АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Предизборната война, която очевидно вече е партизанска, се води с всякакви средства - с пепел, с прах, с всичко в очите

► Росен Плевнелиев коментира обвинението на БСП, че строи пътища с пепел

Число на деня

2.4%

► е инфлацията в еврозоната през февруари на годишна база спрямо 2.3% през януари според Евростат. Най-висока е в Румъния (6.5%), Естония (5.5%) и България (4.6%)

Коментар

Back to basics*

Обвиняват ме, че често давам пример с Естония. Ами давам, защото това е доказано успешна страна с доказано работеща стратегия за излизане от кризата. В допълнение, понеже е малка страна, тя често се пренебрегва - всички следят западни меди и знаят за САЩ, Германия и Великобритания, но никой, изглежда, не се интересува какво се случва в нашия си регион, където са най-сходните на България страни.

Ето, в Естония имаше избори. Тези избори бяха спечелени от реформаторското правителство - или да кажа „най-реформаторското“ правителство

Георги Ангелов,
старши икономист в „Отворено общество“

” Политици, които само могат да се оправдават, но не могат да решават проблеми, не издържат дълго на власт

в Европа. Защо тогава продължавам да чувам, че реформите не печелят избори? Толкова ли е ниско нивото на нашата политика, че да не може да се учи от реалността и предпочита да вярва в идеологеми.

Естонският премиер имаше тази теза, че най-реформаторските правителства имат най-висока подкрепа. И подкрепя тезата си с примери като Естония, Швеция и други реформаторски страни. Тази теза беше доказана на изборите. За разлика от тезата, че реформите не печелят избори - никое българско правителство нямаше смелостта да

пробва този модел, да направи дълбоки реформи и после да видим какво ще се случи. Не, всички предпочитат да залитат в популизъм и раздуване на бюджетните разходи, въпреки че това доказано не печели избори.

Но това са философски спорове. Да се върнем на базовите въпроси. Хората се притесняват от безработицата, спадащите доходи, увеличаващата се инфлация, липсата на перспектива. Какъв е начинът да се отговори на тези - съвсем оправдани - притеснения? Популистският отговор е да обвиним разни спекуланти, чужди сили, световната криза

и пр. Но това не помага, защото не решава проблема. Политици, които само могат да се оправдават, но не могат да решават проблеми, не издържат дълго на власт.

Работещият отговор се нарича реформи. Реформи, които балансират бюджета, възстановяват доверието към страната, намаляват пречките пред инвеститорите, създават работещи институции. Когато има икономически растеж, има и нови работни места, има и по-високи доходи, има и перспектива за бъдещето. В допълнение привличането на повече инвеститори увеличава конкуренцията, а повече

конкуренция означава повече избор и по-ниски цени.

Това е съвсем просто. Ако искаш хората да спрат да се оплакват от някакъв проблем, просто трябва да вземеш мерки, за да решиш проблема. Не мерки, за да обвиниш някого. Не мерки, за да излъжеш. Не мерки, които звучат добре по телевизията, без да постигат резултат. Не, не и не. Нужни са мерки, които работят и решават проблемите. Господа министри, спрете да гледате телевизия и вземете да правите реформи.

* Да се върнем към основните неща.

В броя четете още

Компании и пазари ► 12-13

„Джи Пи Презастраховане“ донесе скок за активите на застрахователния пазар

Тенденции

► 18

44% от българите смятат, че кризата ще си отиде чак след две години

Двойник в Рио

► Двойникът на американския президент Барак Обама Риналдо Америко поздравява туристи на площад „Синеландия“ в Рио де Жанейро. Обама започва официално посещение в Бразилия в края на тази седмица и ще изнесе реч на площад „Синеландия“ на 20 март СНИМКА REUTERS

Трайков атакува "Лукойл" за високи производствени цени на горивата

Бизнесът предложи на кабинета мерки за поевтиняване на дизела с до 20 стотинки

Производствената цена на горивата у нас е висока, твърди енергийният министър Трайчо Трайков. След среща с представители на бизнеса от транспорта и гориватой обясни, че страната има най-ниския акциз с изключение на Литва. Въпреки това обаче 10 държави имат по-ниски крайни цени.

Защо горивата са скъпи

"Защо останалите играчи не продават гориво на поевтини цени? Хипотеза номер едно - защото се съобразяват с доминиращия играч - формално или не. Хипотеза номер две - защото, ако се появят нови играчи, които искат да внесат гориво, както превозвачите искат, или е много трудно, или невъзможно да го направят

заради административни пречки", обясни Трайчо Трайков и допълни: "Аз подкрепям превозвачите в желанието да могат да внасят гориво при опростени процедури при спазване на митническото и акцизното законодателство."

Ответен удар

"В момента горивата в България са едни от найевтините в Европа. Твърдението на министъра са произволни. Тенденцията в цяла Европа е дизелът да е по-скъп и като международна котировка е така. Причината за това е проста. Дизелът е горивото, което се търси от световната икономика", обясни генералният директор на "Лукойл" Валентин Златев. По думите му годишното производство на рафинерията е намаляло

драстично, а разходите оставали постоянни. Ако цената бъде намалена, в "Лукойл" трябвало да има съкращения. "И съкращения като превозвачите ще излязат да стачкуват", обясни Златев. Той отрече твърденията, че компанията му внася нефт от Русия на цена под тази, на която той се търгува на международните пазари. Златев, който демонстрира приятелски отношения с премиера Бойко Борисов, обяви, че е изненадан от бързата реакция на правителството, което търси варианти за намаляване цените на дизеловото гориво.

Идеите на бизнеса

Вчера на специална среща в сградата на Министерския съвет представители на превозвачите и на производителите и търговци-

те на горива направиха няколко предложения за бързо намаляване на цените на дизеловото гориво с до 20 стотинки на литър.

"Първото предложение е да отпадне биокомпонентът в дизеловото гориво и бензините, което натоварва с 6-7 стотинки цената на дизела", каза Миролюб Столарски - председател на БАСАТ. Второто предложение е т.нар. резерв на гориво да се раздели между вносителите и държавата поравно. Сега производителите и вносителите имат резерв за 60 дни, а държавата само за 30. Разпределението поравно трябва да намали цената с 6-7 стотинки. Третото предложение е биокомпонентът да се освободи от акциз. Председателят на Българската петролна и газова асоциация Андрей Делчев подкрепи предложенията, направени от Столарски. Следващия вторник министри ще се срещнат отново с представители на транспортния бизнес и на горивата. Очаква се тогава да стане ясно кои от мерките ще бъдат въведени.

Красимира Янева

Спешно Дянков преговаря за мерките в Брюксел

► Финансовият министър Симеон Дянков е поискал среща с еврокомисаря по данъците и акцизите Алгиргас Шемета и утре ще бъде в Брюксел, за да обсъждат възможните мерки, които страната ни може да предприеме възможното най-бързо. За да направи предложението от бизнеса промени, не е нужна нотификация от ЕК. Министърът обяви, че ще се опита да договори по-плавно повишаване на акцизите. Въпреки това обаче Дянков призна, че това егвалити ще е възможно, защото още през 2005 г. има погнусаното споразумение за ръста на акцизите година по година.

Мнение

Ангел Семерджиев, председател на ДКЕВР

Не трябва да регулираме цените на "Лукойл"

"Не мисля, че ние би трябвало да регулираме цените, по които "Лукойл" като рафинерия произвежда и доставя на едро горивата, отиващи по бензиностанциите. Обхватът на регулирането в енергетиката е описан ясно в директивите на ЕС и те се отнасят главно към електроенергийния и към газовия сектор. По принцип дори и да е имало някъде регулиране на цените на горивата, такива случаи е имало в Европа, те са на изчезване, ако не са изчезнали.

Не съм съгласен, че "Лукойл" има естествен монопол. Рафинерията обработва големи количества нефт и може да задоволява пазара - т.е. има господстващо положение на пазара по отношение на производството на горива. Регулирането на начина, по който се държи една такава компания, обикновено става чрез контрол от КЗК, която контролира дали има злоупотреба с монополно положение. Ако ДКЕВР бъде задължена да регулира цените на "Лукойл", регулаторът ще ги изпълни. ■

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Предложени мерки за намаляване цената на дизеловото гориво:

1.

Да отпадне биокомпонентът в дизеловото гориво. Поевтиняване с 6-7 ст. на литър.

2.

Биокомпонентът да се освободи от акциз. Поевтиняване с 6-7 ст. на литър.

3.

Резервът с гориво да се раздели между вносителите и държавата поравно за по 45 дни. Сега производителят и вносителите имат резерв за 60 дни, а държавата само за 30. Поевтиняване с 5-6 ст. на литър.

Риск ЕКОФИН е против фискални промени

► Деформиращи фискални и други интервенции, предхождащи необходимото приспособяване към пазарите, следва да бъдат избягвани. Това

е позицията на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси на министрите (ЕКОФИН). Съветът потвърди във вторник, че когато се предприемат краткосрочни мерки за намаляване на въздействието на повишените цени на горивата върху най-уязвимите слоеве на

населението, следва да се избягва ефектът на пазарно изкривяване. Министрите обаче подчертават важността на структурните реформи, имащи за цел да направят европейската икономика по-устойчива на икономически трусове.

„Ние сме най-заинтересовани да са нормални цените. Като се вдигнат, горивото не се купува и трябва да намалим производството. От 7.5 млн. тона, което е нормалното производство на завода, сме на 5.2 млн. тона от една година. Разходите за електричество, за работни заплати са постоянни

Валентин Златев,
генерален директор на "Лукойл"

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Кабинетът одобри въвеждането на ТОЛ система

Според правителството с приходите от нея ще може да се покриват много повече пътни разходи, отколкото с парите от винетки

50

► млн. лв ще получи регионалното министерство от държавния бюджет за приоритетни отсечки от пътищата

Правителството одобри внедряването на системата за тол такси (такси за ползване на пътна инфраструктура на базата на изминатото разстояние). След решението министърът на регионалното развитие и благоустройството трябва да обяви обществена поръчка за избор на консултант, който да направи анализ и да каже каква точно система е най-подходяща за България. По думите на Росен Плевнелиев тя ще стартира до две седмици. А след избора на конкретна система тя ще бъде гласувана от Министерския съвет през следващата година. Въвеждането ѝ може да стане не по-рано от 2015 г., когато тя ще замени сегашната система за плащане на пътни такси - чрез винетки.

По-справедливо и с повече приходи
В аргументите на прави-

телственото решение е записано, че с приходите от тол системата ще може да се покриват много повече разходи - за поддръжка и развитие на пътната инфраструктура, отколкото с приходите от винетки. С тях може да се покриват само разходи за текущо поддържане на пътища. Винетните такси се разглеждат от Европейската комисия като преходен инструмент, пише още в решението. Според ЕК този вид таксуване е най-справедливо и недискриминационно за потребителите. В момента стикерите отчитат време за ползване на пътищата, а тол системата ще засича изминатото разстояние. Продават се седмични, месечни и годишни винетки, съответно за 10, 25 и 67 лв. Така човек плаща за период, независимо дали през него ще пътува много или малко.

В пару

Според Плевнелиев въвеждането на тол системата е скъпо упражнение, той даде за пример Словакия, където тази система струва 500 млн. EUR. "Държавата не плаща нищо обаче, защото става въпрос за концесия и концесионерът влага пари", твърди министърът. По негови изчисления приходите от новата система ще бъдат много повече от тези от винетки, като за 2011 г. очакванията на държавата са да събере от винетки близо 200 млн. лв. Според Плевнелиев за "тоталното елиминиране" на дупките по пътищата са нужни над 400 млн. лв. Междувременно правителството работи и над въвеждането на електронни винетки, което според него ще увеличи приходите седем пъти.

Филупа Рагинова

Регламент Правителството узакони надомната работа

► Правителството прие законопроект за допълнение на Кодекса на труда, с който урежда трудовите правоотношения между работодателите и надомните работници. Предвидено е работниците или служителите,

които извършват надомна работа, сами да определят работното си време. Предлага се изрична забрана за ненормиран работен ден и полагане на извънреден труд. ► Промяната идва, след като в края на миналата година партньорите от тристранния съвет се договориха за законово регулиране на надомния и дистанционния труд. По неофициални данни работещите

в домовете си са между 300 и 500 хиляди. Идеята за промените е тези хора да излязат от сивия сектор. На тях ще им се плащат осигуровки, ще могат да ползват отпуски и ще им се зачита натрупаният стаж. Те ще имат права като заетите на трудов договор в съответните предприятия. Най-вероятно надомната работа ще се признава и за трудов стаж.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

„Росатом“: Допълнителни изисквания ще оскъпят „Белене“

Руската компания отхвърли като по-скъп варианта готовият реактор за „Белене“ да бъде инсталиран в „Козлодуй“

► Кирил Комаров, изпълнителен директор на ядрения енергиен комплекс на „Росатом“

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

АЕЦ „Белене“ ще бъде устойчива и предвиденото оборудване отговаря на всички изисквания за сигурност. Това е позицията на представители на руската държавна компания „Росатом“, които бяха на посещение в България. Становището на руския акционер в проекта беше изказано на фона на нарастващото безпокойство в Европа относно безопасността на ядрените електроцентрали на континента.

Европейски анализи

Европейската комисия ще излезе с ново становище за АЕЦ „Белене“, заяви за БНР говорителят на еврокомисаря по енергетиката Гюнтер Йотингер Марлене Холцнер. Тя заяви, че без инвеститор не може да се даде становище. По думите ѝ, щом бъде избран инвеститор, ЕК ще следи как той спазва препоръките ѝ.

За в. „Пари“ евродепутатът от ГЕРБ Владимир Уручев коментира, че „Белене“ е достатъчно известен проект в Европа, тъй като е една от трите електроцентрали, които предстои

да бъдат построени. Останалите две са във Франция и Финландия. Според Уручев вече е известно кои системи и предпоставки за аварии са разгледани и кои не са. „Те трябва да се оценят задължително и да се предприемат съответните проектни действия, за да бъдат подсигурени електроцентралите“, заяви евродепутатът. По думите му това е въпрос на сериозна работа, която ще отнеме доста време.

Гаранцията за качество оскъпява

Представителите на „Росатом“ изразиха готовността си да отговарят по всеки въпрос и да предоставят допълнителна информация. „Ние сме заинтересовани централата да е безопасна, за да не навреди на нашата репутация. Освен това искаме да сме инвеститори в този проект и тази станция да работи поне 60 години“, коментира изпълнителният директор на дирекцията за ядреноенергийния комплекс на „Росатом“ Кирил Комаров. Според говорителя на компанията Сергей

Новиков 40% от цената на електроцентралата са за защитни съоръжения и безопасност. Руските представители обещаха, че ако има допълнителни изисквания за сигурността, подобрения ще бъдат направени, но всяка допълнителна мярка ще оскъпи проекта.

Реакторът за АЕЦ „Козлодуй“ - по-скъп вариант

Представителите на „Росатом“ заявиха, че България все още не е отправила официално запитване дали готовият реактор за АЕЦ „Белене“ може да бъде прехвърлен към АЕЦ „Козлодуй“. Те обаче са направили собствено проучване какво би струвало това на държавата. „Така не се строи електроцентрала, тъй като подобна мощност се строи на основата на конкретни критерии - площадки, температурни, водни и сеизмични условия“, коментира Комаров. Той допълни, че в „Белене“ площадката е напълно готова, за да може да се построи за възможно най-кратки срокове. По думите на Комаров, ако реак-

торът за „Белене“ отиде към АЕЦ „Козлодуй“, това ще излезе по-скъпо за България. Ще бъдат загубени вече инвестираните средства по „Белене“ - 1 млрд. USD. Според Комаров срокът за монтиране на реактора ще се удължи с още няколко години.

Отново дебат за цената

Комаров заяви, че преговори за цената вече не се водят. По настояване на българското правителство Русия е посочила фиксирана цена и тя е 6.3 млрд. EUR. Според представителя на „Росатом“ тя ще остане такава до 2017 г., за когато е планирано да завърши строителството и да започне експлоатирането на централата. В случай че този срок не бъде спазан, „Росатом“ поема риск, тъй като не може отсега да предвиди инфлацията. От руската компания добавиха, че при подобно забавяне на строежа на атомна централа в Китай фиксираната цена не е била променена. У нас по думите на Комаров тази цена може да се запази и до 2019 г.

Елина Пулчева

Кой спира и кой продължава с ядрените проекти

Китай

Китай временно прекратява издаването на разрешения за строеж на атомни електроцентрали заради ядрената криза в Япония, обяви правителството вчера. Ще бъде направена и щателна проверка на безопасността на проектите, които се изпълняват в момента. Централите в строеж, за които се установи, че не отговарят на стандартите, незабавно ще бъдат затваряни.

Венецуела

Венецуела замразява програмата си за изграждане на атомна електроцентрала след огромните проблеми в Япония. Това съобщи президентът Уго Чавес, цитиран от AFP. Миналата година Венецуела подписа споразумение с Русия за изграждане на атомна централа.

Тайланд

Тайланд замразява програмата си за строителство на АЕЦ на нейна територия, съобщи ИТАР-ТАСС. Планираше се до 2020 г. Тайланд да започне строителството на пет атомни централи, като използва опита и на японски инженери.

Швейцария

В началото на седмицата Швейцария обяви, че временно спира процедурата по издаване на разрешителни за трите атомни електроцентрали в строеж. Властите обявиха, че ще бъдат преразгледани стандартите за безопасност. Федералната агенция по ядрена безопасност също ще направи проверка на съществуващите централи. Ще бъде изготвен и доклад за аварията в Япония, който евентуално ще бъде последван от възвръщането на по-строги стандарти.

Германия

Германия временно спря сегемте си най-стари атомни централи, които са построени преди 1980 г. Правителството наложи тримесечен мораториум върху удължаването на експлоатационния срок на реакторите. Всички централи ще бъдат проверени за безопасност през следващите три месеца.

Франция

Франция ще продължи да разчита на ядрената енергия и няма да затвори нито един от своите 58 реактора. Това заяви президентът Никола Саркози, но добави, че всички ядрени мощности в страната ще бъдат подложени на проверка за безопасност. По думите му Франция е направила своя избор и ядрената енергия е решаваща за енергийната независимост на страната и за намаляване на въглеродните емисии.

Индонезия

Индонезия не се отказва от плановете си за строеж на четири ядрени реактора до 2022 г., като уточни, че те ще бъдат безопасни и по-модерни от японските. Реакторите ще се намират на остров Бангка в близост до гъсто населения остров Суматра, където земетресението през 2004 г. предизвика огромно цунами, което отне живота на 230 хил. души.

РЕКЛАМНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

Сейф, който се побива в джоба

“Ти Би Ай Кредит” пушна предплатена карта, която гарантира максимална сигурност

Първата предплатена V PAY карта у нас вече е факт. Пластиката TBI V PAY е създадена от “Ти Би Ай Кредит” и Visa Европа. Това е една различна карта, която се зарежда от клиента с избрана от него сума, която може да се увеличава по всяко време. Предимството на този вид карти е, че сигурността на парите е гарантирана в максимална степен. Картата е нова не само за България, но и за цяла Европа. В нито една държава досега не е пускан подобен V PAY продукт. “Това е нещо уникално, което комбинира удобство и сигурност”, обясни Никалъс Анкот, вицепрезидент и маркетинг директор V PAY, Visa Европа.

Сейф в портфейла

Новата карта TBI V PAY дава възможност всеки да съхранява парите си в карта, без да има банкова сметка и да подписва договор.

Необходимо е единствено посещение в офис на “Ти Би Ай Кредит”, на бюрата на компанията в големите търговски вериги или в интернет на адрес www.artcart.bg. Лимитът на картата може да бъде от 20 лв. до 5 хил. лв. Валидността ѝ е три години, а с нея може да се правят плащания на ПОС терминали в магазини, да се превеждат пари в интернет, както и да се тегли кеш от банкомат.

Картата се защитава от чип, където се намират всички данни, а за да бъдат изтеглени парите или да се направи плащане, трябва да се въведе ПИН код. Това осигурява максимална защита на продукта. “За традиционните карти се използва магнитната лента, данните от която може да бъдат прекопирани. Ако картата бъде загубена, човекът, който я намери, няма да може да ползва парите в нея, защото ще разполага

►Картата TBI V PAY е първата предплатена карта Visa в цяла Европа

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

с чип, но не и с ПИН код”, обясни Никалъс Анкот. По думите му картата е много удобна и сигурна, защото не е нужно човек да носи големи суми пари в себе си.

Ако все пак картата бъде открадната или загубена, освен че няма да може да бъде “разбита”, “Ти Би Ай Кредит” веднага изпраща нова карта на притежате-

ля. “Така парите ви никога няма да изгорят”, обясни изпълнителният директор на компанията Валентин Гълъбов. Той допълни, че картата се появява на пазара след едногодишна работа, което е едно от доказателствата, че е създадена много внимателно и притежава всичко необходимо за повече сигурност и удобство.

Защо точно TBI V PAY

Картата дава възможност човек да притежава пари в наличност по всяко време, които са максимално защитени, обясниха и от “Ти Би Ай Кредит”, и от Visa Европа. По думите на мениджъра на Visa за България Красимира Райчева точно сигурността кара хората да използват картите. А в слу-

Гарантирано Предимствата на TBI V PAY

- Защита с чип и ПИН технология
- Удобство да разполагаш с парите си 24 часа в денонощието, без обаче да ги носиш в себе си и да имаш банкова сметка
- Възможност да пазаруваш не само в България, а и в чужбина
- Парите се съхраняват в левове, а във всеки момент може да се конвертират в друга валута
- Дизайнът на всяка карта може да бъде индивидуален според желанието на всеки клиент

чая не е нужно никакво договорно обвързване, което носи още едно предимство на продукта. Никалъс Анкот допълни, че когато е разработвана картата, идеята е била тя да е най-сигурната на пазара. “Това беше изпълнено. С TBI V PAY парите са в най-сигурния сейф, който може да бъде отключен само от притежателя му”, допълни още Анкот.

Блиц Никалъс Анкот, вицепрезидент и маркетинг директор V PAY, Visa Европа

Предплатената карта на “Ти Би Ай” е с най-добрата защита

► **Господин Анкот, защо решихте България да е първата държава от цяла Европа, където да се развие предплатена карта V PAY?**

- “Ти Би Ай Кредит” се обърна към нас с идеята да предложим такава карта в България. Мисля, че компанията е разработила много добър проект, който сам по себе си ще се развива чудесно. Надявам се успехът да бъде налице.

► **Споменахте, че тази карта има най-добрата защита. Как е подсигуриена тя?**

- Предимството на предплатената карта е, че се ограничава сумата пари, която е на разположение. Например децата ви отиват някъде на почивка и вие им определяте колко пари могат да изхарчат. Зареждате ги в картата и всичко е решено. Същото е, когато децата отиват на училище - зареждате парите и те си ги управляват сами, като не могат да бъдат откраднати по никакъв начин. Или пък имате бюджет за нещо конкретно - смяна на мебелите например, и зареждате картата, така че парите ви да се управляват по един много добър начин.

► **А по отношение на плащанията в интернет как**

” TBI V PAY е една от най-сигурните карти, които може да се намират на пазара

стои въпросът?

- Тук нещата са много интересни. Интернет все още е място, където има несигурност. А с тази карта, която има определен бюджет, дори и да има някакъв проблем, малка сума пари, или поне само тази, която вие сте си заредили, ще попад-

не в евентуален риск. Но понеже картата е на V PAY, има пълната сигурност, която може да се осигури. На банкоматите или на ПОС терминалите в магазините всички транзакции стават с чип и са комбинирани с ПИН код. А традиционните карти използват магнитната лента, данните от която може да бъдат прекопирани. Ако картата бъде загубена, човекът, който я намери, няма да може да ползва парите в нея, защото ще разполага с чип, но не и с ПИН код. И тук съветът ми е - никога не дръжте ПИН кода заедно с картата.

Блиц Валентин Гълъбов, изпълнителен директор на “Ти Би Ай Кредит”

Идеята на картата TBI V PAY е сигурно съхранение на парите

► **Господин Гълъбов, как решихте да създадете предплатена карта в партньорство с Visa Европа?**

- Голямата идея на TBI V PAY е да може във всеки един момент да имате пари, които са съхранени по сигурен начин. Този електронен портфейл е много по-сигурен.

► **Как решихте партньорството ви да е Visa Европа?**

- Досега Visa Европа нямаше практика да работи с небанкови финансови институции. Когато решиха да променят това, ние не се колебахме особено и решихме да създадем продукта. Идеята ни е да има повече сигурност.

► **Тази карта дава ли нужната сигурност?**

- TBI V PAY няма магнитна лента и не може да бъде сканирана. Картата има чип, а ползването ѝ става след въвеждане на ПИН код, така че данните в нея да не може да попаднат в чужди ръце. Най-голямото предизвикателство пред нас е да можем да накараме хората, които не ползват карти, да вярват, че те са нещо сигурно и парите им няма да “изгорят”.

► **И все пак, ако картата**

” TBI V PAY няма магнитна лента и данните ѝ не може да бъдат сканирани

се зазуби, какви действия предприемате?

- Много бързо изплащаме друга карта със същия лимит като изгубената. Този продукт се оказва спасителен пояс - ако останете без пари, във всеки един момент някой може да ви изплати тази карта, като не

е нужно да имате банкова сметка и да подписвате договори.

► **Кои са основните предимства на TBI V PAY?**

- Те са три - сигурност, удобство и презаредимост. Винаги ще имате колкото пари искате и точно когато имате нужда от тях.

► **Какво бихте казали на човек, който никога досега не е притежавал карта?**

- Елате и опитайте, това е най-лесният начин да съхраните парите си. Ние се появяваме, за да създадем сигурност и удобство.

Случаен изстрел в правилна посока

България има остра нужда да разбие административния и бизнес “монопол” на столицата. Това обаче няма да стане просто с изнасянето на две агенции в други части на страната

На фона на излизаща от контрол инфлация и световни катаклизми една наглед не толкова “сериозна” новина успя да разбуни духовете. Става дума за плана на премиера да премести Агенцията по горите “в Пловдив или в друг град отгатак Балкана”, а тази по рибарство - във Варна или Бургас. Това било децентрализация, смята премиерът, а и също така щяло да създаде трафик по новоизградените магистрали, за да иска България пари от Европа за още. За последното така и не разбрахме дали е по-скоро шега, или не съвсем.

Всъщност България има крещяща нужда да разбие модела на превръщането на София в град държава със силна концентрация на институции, бизнес и култура и обезкръвяването на останалата част от страната. Посоката е вярна, просто изпълнението е лошо.

От краката за главата

Преместването на две агенции не означава децентрализация, както го представя министър-председателят. Не и ако няма работещо електронно правителство например. Порочен е и механизъмът, по който се взима решението - без анализ на позитивите и негативите, без финансов анализ и в крайна сметка - еднолично решено и обявено от премиера. Местене не е разписано в документите на Съвета по административна

Ани Коджаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

реформа към Министерския съвет. Нито в разчетите на финансовото министерство, потвърдиха от ведомството. А то струва скъпо. Този кабинет вече похарчи над 20 млн. лв. за разместване на няколко структури, базирани в столицата, без да има някакъв очевиден смисъл. И ако правителството иска да

Децентрализацията няма нищо общо с преместването на един орган като Агенцията по горите. Това само ще породи битови и координационни проблеми и ще затрудни работата по реформата

Асоциация на горските ферми, Асоциация общински гори, “Булпрофор”, НССНГ “Горовладелец”, КНСБ и КТ “Погкрена”

” Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури ще отиде във Варна или в Бургас, а Агенцията по горите ще бъде преместена в Пловдив или някъде в Балкана и София да се разселва от държавна администрация

Бойко Борисов,
министър-председател на България

Рокади Администрация в движение

► Всяко ново правителство в България минава през фазата “ще правим административна реформа”. И много често понятието включва и буквално разместване на офиси и ведомства. Част от идеите, разбира се, остават нереализирани.

► Кабинетът “Сакскобургготски” в началото на мандата си обмисляше изнасяне на няколко ведомства, предимно свързани с речната и морската администрация”, към Русе и Черноморието. Това обаче не се реализира заради недоказана ефективност.
► Правителството на тройната коалиция пък си бе наумило да събере

всички структури на изпълнителната власт в специален правителствен комплекс на бул. “Цариградско шосе”. Идеята пропагна, защото краят на мандата, а и кризата дойдоха, преди да стартира реализацията на мегакомплекса.
► Настоящото правителство на ГЕРБ направи няколко рокади между сградите

на структури като ДАНС, ГДБОП и ДКСИ. По изчисления на медиите готук това е струвало най-малко 20 млн. лв. Предстоят местене на Агенцията по вписванията, още групи размествания заради Специализирания съд, както и прословутата рокада между община София и министерството на земеделието.

похарчи още милиони, добре би било да оправдае тези разходи с нещо по-сериозно от “ще създаде трафик по магистралите”.

Съпротива

При това положение не е изненада, че срещу разместването вече се обяви и неправителственият сектор в лицето на организации от горската сфера. В случая обаче този стил на управление, в който нещо се пуска във въздуха и

в крайна сметка бива смазано от обществения натиск, защото не почива на анализи и документи, ще унищожи идеята, която принципно не е толкова лоша и може да бъде стъпка към разбиването на “монопола” на София. Просто не трябва да бъде първата и единствената.

Концентрацията на администрация в един град е характерно за развиващите се страни. Тя ограничава разнообразието и конкурен-

цията, задушават развитието на останалите части на страната. Проблеми, които федеративните принципи и изключително силните местни правителства в Германия, САЩ, Белгия и други страни нямат, защото градовете и бизнесът в тях са конкурентни един на друг.

Ретро

А това е така, защото административните услуги у нас при почти пълната липса

на електронно правителство масово се извършват по старомодния начин - дълго и на място във ведомството. На компаниите им се налага да ги посещават често, и то доста от тях, защото противно на масовото усещане, че бизнесът в България е “разпасан”, всъщност регулациите не са малко. Друг е въпросът дали са работещи.

Ето защо дори компании, чието производство е извън София, поддържат офиси и в

Мнение**Изнасянето на институции е нож с две остриета**

Темата всъщност е много важна. Първият мандат, когато бях министър, обмисляхме релокации, като плановете ни бяха свързани основно с морските и речните администрации. Впоследствие обаче това не се случи, основно защото е нож с две остриета.

Позитивната страна на такава промяна засяга

Николай Василев, министър в кабинетите "Сакскобургготски" и "Станишев"

изцяло градовете. Да преместиш едно ведомство в друг град означава непряк стимул за местния бизнес,

”София няма да пострада, ако остане с няколко ведомства по-малко, тъй като е най-развитият град и с най-ниска безработица в страната

за развитието на инфраструктурата, дори само осигуряването на сграда - нова или стара, развива нещата, ще се открият евентуално и нови работни места.

От същата гледна точка пък София няма да пострада, ако остане с няколко ведомства по-малко, тъй като е най-развитият град и с най-ниска безработица в страната. Негативите обаче са

свързани с голям разход на средства, а и време. Едно местене, особено ако структурата е голяма, може да струва милиони. Другият проблем е в затруднената комуникация. Въпреки че в момента технологиите са много развити и достъпни, все пак контактът на живо е много по-ефективен и има контролни функции, които ще отслабнат. **▣**

Приветствам идеята за изместване на някои ведомства

Напълно подкрепям идеята за изместването на подобни тематични агенции като тази по рибарство и аквакултури на Черноморието и ще се радвам, ако бъде избран Бургас. Готови сме да отговорим на нуждите и да предоставим подходяща сграда. Това ще е голямо улеснение за рибарския бизнес. В региона се извършва около 80% от риболова,

Димитър Николов, кмет на община Бургас

тук са и много от компаниите. Те ще бъдат административно улеснени да получават на място публичните услуги на агенцията.

”Трябва да се развиват и електронните услуги, но те невинаги решават проблемите. Повечето рибари нямат достъп до модерни комуникации

От друга страна, и те, а и по-малките рибари биха се възползвали в по-голяма степен от европрограмите, защото сега повечето нямат възможност и средства да пътуват.

Тук на място може да получат повече внимание, консултация, повече гъвкавост и т.н. Изместването на някои администрации извън София, разбира се, би улеснило и кметовете. Аз лично предпочитам

да мога да решавам проблемите на място и да спестя времето, което влагам в пътуване до София. От друга страна, трябва да се развиват и електронните услуги. Но те невинаги решават всички проблеми. В случая с рибарите например голяма част от тях нямат знания и възможност да се възползват от модерните комуникации. **▣**

► Министерството на земеделието, една от най-красивите сгради в София, ще смени мястото със Столичната община. Същото ведомство е и сред най-спряганите, когато става дума за изместване на администрация извън столицата

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Администрация в числа**15**

► са министерствата в България в момента плюс министъра без портфейл Томислав Дончев, който не разполага с отделна сграда

43

► е общият брой на държавните и изпълнителните агенции и на държавните комисии

63.8

► хил. души работят в централната администрация на България, показват правителствените данни

столицата. Това положение е във вреда и на самата местна власт. Областни управители и кметове прекарват голяма част от времето си в София, контактувайки с институциите, вместо на работните си места.

Търси се “държавоустройник”

Иначе сам по себе си фактът, че едно ведомство е в Пловдив, където са и повечето му бенефициенти, в една малка страна като България не би било сериозен проблем. Още повече че инфраструктурата се подобрява. Но на фона на всичко друго то по-скоро ще затрудни част от бизнеса, отколкото да го облекчи. И проблемът отново е, че се работи на парче, без визия, без дългосрочен план, без търсене на добрите ефекти. България има нужда от “държавоустройник”. Към момента обаче никой не е показал подобни качества.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Напрежението в арабския свят създава опасност за световната икономика

Намесата на други държави при потушаване на протестите в Бахрейн може да засегне доставките на петрол

Размириците в Бахрейн и помощта, която правителството получи от съседни държави, засилват опасността от сериозен политически разрыв в региона. В същото време нестабилността в страните от Персийския залив, които са основни производители на петрол, може да има много мащабни последици. Евантуални проблеми с доставките на нефт ще се отразят не само на Япония, но и на световната икономика.

Атака срещу протестиращите

Със сълзотворен газ и танкове армията в Бахрейн разпръсна демонстрантите от централния площад в столицата Манама. Това стана ден след като правителството обяви извънредна ситуация, с което даде по-големи правомощия на военните. В понеделник на помощ на сунитската управляваща династия се притекоха хиляди войници от Саудитска Арабия и 500 полицаи от Обединените арабски емирства (ОАЕ). Протестиращите са предимно шиити, чиито искания за повече права и участие в управлението вече прерастат в призови за сваляне на монархията. Въпреки че шиитите представляват по-голямата част от населението (около 70%), те се оплакват от системна дискриминация от страна на управляващите сунити. Няма данни за намеса на силите от Саудитска Арабия и ОАЕ в атаката срещу демонстрантите вчера.

Сериозно притеснение за САЩ

Намесата на съседните страни обаче сериозно притесни САЩ, тъй като това може да засили напрежението в целия регион. В същото време в Бахрейн е разположен Пети флот на Военноморските сили, чиято задача е да попречи на Иран да увеличи влиянието си в Персийския залив. Точно в обратната посока действат смутите в региона, които са златна възможност за Техеран. Участието на външни сили в Бахрейн може да доведе до разрыв между Саудитска Арабия и Иран, като двете страни се обвиняват взаимно, че стоят зад насилието. Управляващата династия в Бахрейн е тясно свързана със Саудитска Арабия, докато шиитите в страната имат тесни културни и семейни връзки с Иран. Манама дори оттегли посланика си от Техеран, след като Иран нарече навлизането на чужди войски в

► **Властите в Бахрейн изпратиха бронирани машини срещу протестиращите ген след като в страната беше обявена извънредна ситуация**

СНИМКИ REUTERS

Бахрейн „окупация“. Междувременно САЩ продължават да настояват за политическо решение, като Държавният департамент изпрати свой служител в страната, за да работи за разрешаване на проблемите „на място“. Въпреки това индиректно Пентагонът призна, че не очаква чудеса, като разреши на цивилните служители и семействата на военните да напуснат Бахрейн.

Повече от регионален проблем

Размириците в арабския свят, където се намира голяма част от петрола в света, трудно може да бъдат определени като регионален проблем. Макар че Бахрейн не е значим производител на нефт, това не е така за Саудитска Арабия и Иран. Евантуален спад на количествата петрол, които се превозват от Персийския залив през Ормузкия проток към останалата част от света, да не говорим за опасността от пълно затваряне на протока, ще имат огромни последици за световната икономика.

Удар за Япония

Това важи с особена сила за Япония, която внася близо 70% от необходимия ѝ петрол от четири близкостоящи държави - Саудитска Арабия, ОАЕ, Иран и Кувейт. Макар че е третата по големина икономика в света (след като през 2010 г. беше изместена от второто място от Китай) и освен това е основно индустриална страна, Япония е изключително бедна на природни ресурси. И ако необходимите ѝ ме-

тали може да дойдат и от други държави, енергийните ѝ нужди зависят много от арабския свят. Като цяло вносът на петрол в страната през 2010 г. е нараснал с над 32% на годишна база. Проблемът става още по-сериозен на фона на аварията в атомната електроцентрала във Фукушима и евентуалните последици за производството на ядрена енергия. Една трета от използваното електричество в страната идва от атомни централи, което нарежда Япония на трето място след САЩ и Франция по този

Либия ENI спира добива на петрол

► Най-големият чуждестранен производител на петрол в Либия - италианската компания ENI, обяви, че прекратява добива

заради ситуацията в страната.

► Компанията обаче ще продължи да произвежда газ, за да снабдява електроцентралите в Либия.

► „Производството на петрол спря заради логичните проблеми с износа“, каза шефът на ENI Паоло Скарони. По думите му

компанията в момента добива само газ за електропроизводството.

► По последни данни на Международната енергийна агенция производството на нефт в Либия, което традиционно е около 1.6 млрд. барела дневно, е прекратено почти напълно.

показател. Недостигът на енергийни източници може да изправи страната пред катастрофа, сравнима с тази след Втората световна

война, за което предупреди министър-председателят Наото Кан. Ефектът от това обаче ще се усети далеч отвъд островната държа-

ва, тъй като ще се отрази на доставките на стоки от Япония към останалата част от света.

Излика Филипова

► Откъде Япония внася петрол

Страна	Дял от общия внос
1. Саудитска Арабия	30.8%
2. Обединени арабски емирства	21.1%
3. Иран	9.8%
4. Кувейт	7.5%
5. Русия	5.6%
6. Ирак	3.2%
7. Оман	3.2%
8. Индонезия	2.3%
9. Судан	1.1%
10. Алжир	0.3%

По данни за 2010 г.

► **Работниците в атомната електроцентрала „Даичи“ в японския град Фукушима временно бяха изтеглени от площадката заради повишаване на радиацията. Рано сутринта вчера избухна нов пожар, като облакът се насочи на юг към столицата Токио. Заради повишената радиация властите не успяха да изпратят хеликоптер, който да излее вода над най-повредения трети реактор**

Число

7.3

▶ млн. лв. оборот гонесоха сделките на Българската фондова борса в сряда

КОМПАНИИ
И ПАЗАРИ„Алфа България“ търси отново
10 млн. лв. за подценени имоти

Компанията кани инвеститори, които да вложат по минимум 1 млн. лв.

Година след неуспешния си опит да привлече 15 млн. лв. „Алфа България“ отново излиза за свеж ресурс на капиталовия пазар, този път за 10 млн. лв. Съветът на директорите на компанията взе решение да бъде увеличен капиталът на дружеството от 50 000 на 10 050 000 лв. чрез издаване на 10 млн. нови акции.

Планове

Все още не са ясни инвестиционните планове на компанията, тъй като за увеличението на капитала не е написан задължителният проспект. Според Тихомир Каунджиев от инвестиционния посредник по увеличението на капитала „Бета Корп“ инвестиционните намерения на „Алфа България“ не са се променили. Компанията иска да привлече ресурс през капиталовия пазар, който да инвестира в имоти.

На интернет страницата си от „Алфа България“ са

обявили, че сферите им на инвестиционен интерес са недвижими имоти и земя, курортно дело, здравеопазване, инфраструктура, енергия, възобновяеми енергоизточници и технологии. Компанията обаче не е обявила никакъв телефон за контакт, а единствената връзка е контактната форма на сайта.

„Фонд „Алфа България“ е ориентиран към лица, които желаят да инвестират не по-малко от един милион лева“, пише на сайта на дружеството. Въпреки че няма зададени срокове, очакваната продължителност на инвестицията е 5 години. „В рамките на такъв период от време ние очакваме да видим значителни капиталови увеличения, а оттам и възвръщаемост за съответния инвеститор. Нашата цел ще бъдат активи, от които очакваме 10% годишен растеж“, твърдят от дружеството.

Малко поуки

Преди години, преди да ста-

не ясно, че увеличението на капитала е неуспешно, от мениджмънта на „Алфа България“ обясниха, че набраните средства ще бъдат вложени приоритетно в „подценени имоти“. Разрилата се през април - май 2010 г. криза в Гърция провали опитите на компанията да увеличи капитала си. Сега от дружеството са се застраховали срещу нов провал на увеличението, като според решението на СД успешно ще се счита всяко увеличение на капитала за над 10 000 нови акции. Срещу всяка съществуваща акция на дружеството се издава едно право, като всяко едно от тях позволява да бъдат записани 200 акции от увеличението на капитала. Акционер с 99.99% в капитала на дружеството е „И С Проекти“ ЕООД, а председател на съвета на директорите е Стефан Гугушев от адвокатската кантора „Гугушев и Партньрс“.

Мирослав Иванов

▶ Инвестициите в строителство са сред основните направления на програмата на „Алфа България“

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Фондове за имоти изместват холдингите в индексите на БФБ

Цигарените дружества от групата на „Булгартабак“ и производствените компании са другите попълнения

Засилената търговия с книжа на акционерни дружества за специална инвестиционна цел вкара техни представители във всички индекси на Българската фондова борса. Това показват конкретните смени на компаниите, които влизат в базата за изчисление на водещите индекси на БФБ. От края на ноември 2010 г. сделките с фондове за имоти се размразиха и на борсата на няколко пъти бяха прехвърлени големи пакети акции от тях. „Фонд за недвижими имоти България“ АДСИЦ, „Агро Финанс“ АДСИЦ, „Фонд Имоти“ АДСИЦ и „Прайм Пропърти БГ“ АДСИЦ бяха в основата на разместването.

Отличниците

Логично три от компаниите намериха място в индексите. „Фонд за недвижими имоти България“ АДСИЦ

SOFIX

+ ВЛИЗАТ

БАКБ
„ЗЪРНЕНИ ХРАНИ БЪЛГАРИЯ“

- ИЗЛИЗАТ

КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА
„ФОНД ЗА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ БЪЛГАРИЯ“ АДСИЦ

BGTR30

+

„ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА“ АД
„ХОЛДИНГ ВАРНА“ АД
„БУЛГАРТАБАК ХОЛДИНГ“ АД
„СОФАРМА ТРЕЙДИНГ“ АД
„КАУЧУК АД“
„БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД
„ЕЛХИМ ИСКРА“ АД
„АГРО ФИНАНС“ АДСИЦ

-

„АДВАНС ЕКУИТИ ХОЛДИНГ“ АД
„АЛБЕНА ИНВЕСТ ХОЛДИНГ“ АД
„ВЕЛГРАФ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ АД
„ЗЪРНЕНИ ХРАНИ БЪЛГАРИЯ“ АД
„ИНДУСТРИАЛЕН КАПИТАЛ ХОЛДИНГ“ АД
„КОРАБОРЕМОНТЕН ЗАВОД ОДЕСОС“ АД
„ОЛОВНО-ЦИНКОВ КОМПЛЕКС“ АД
„ОРГАХИМ“ АД

BG40

+

„ФОНД ИМОТИ“ АДСИЦ
„СОФАРМА ТРЕЙДИНГ“ АД
„СОФИЯ БТ“
„УНИФАРМ“ АД
„БУЛГАРТАБАК ХОЛДИНГ“ АД
„ТОДОРОВ“ АД

-

„БЪЛГАРСКА РОЗА-СЕВТОПОЛИС“ АД
„ЕМКА“ АД
„КОРАБОРЕМОНТЕН ЗАВОД ОДЕСОС“ АД
„МОСТСТРОЙ“ АД
„ОРГАХИМ“ АД
„ПОЛИМЕРИ“ АД

BGREIT

+

„БУЛЛЕНД ИНВЕСТМЪНТ“ АДСИЦ

-

„ФЕЪРПЛЕЙ ПРОПЪРТИС“ АДСИЦ

е най-новото попълнение на Sofix. „Агро Финанс“ АДСИЦ ще подсили BGTR30, а „Фонд Имоти“ АДСИЦ влиза в базата на BG40 (виж графиката). Големите губещи от разместванията в индексите, които влизат в сила от 21 март, са холдинговите дружества.

„Аванс екуити холдинг“ АД, „Албена инвест хол-

динг“ АД, „Велграф асет мениджмънт“ АД, „Зърнени храни България“ АД и „Индустиален капитал холдинг“ АД дружно напускат считания за втори по представителност индекс BGTR30. Анализатори приемат смяната на местата като логична, защото на мястото на холдинговите компании в индексите масово навлизат

производствени компании. Миналата година беше силна за голяма част от индустриалните дружества и покупката на акции от тях донесе завишаване на ликвидността им, което пък ги връща обратно в индексите.

Големият грешник

„Зърнени храни България“ се разделя с участието си в Sofix

и BGTR30. Компанията, създадена да обедини зърнения бизнес на „Химимпорт“, престоя във водещия индекс само „един сезон“. Данни, че съвкупната пазарна капитализация на дружествата от групата на „Химимпорт“ надвишава 20% от стойността на Sofix, какъвто е лимитът, предреди съдбата на „Зърнени храни България“.

Печеливши гържавни компании

Цигарените дружества от групата на „Булгартабак“ са печелившите от операцията по подмяната на участниците в индексите. „Булгартабак холдинг“ и „София БТ“ попаднаха в широкия индекс BG40, а холдинговото дружество се настани и в BGTR30. □

“Джи Пи Презастраховане” донесе скок за активите на застрахователния пазар

Компаниите от бранша пренасочват все повече средства от депозити към държавни ценни книжа

Увеличение в активите на единствената регистрирана у нас презастрахователна компания “Джи Пи Презастраховане” донесе скок на показателите за целия пазар у нас. Това показват данните на БНБ за активите на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества за 2010 г.

Ускорение

Според статистиката през миналата година компаниите от сектора са увеличили парите си под управление с 19.12% до 4.7 млрд. лв. Увеличението при общозастрахователния сектор е с 647 млн. лв. до 3.56 млрд. лв. Общо 543.7 млн. лв. от тях обаче се дължат на презастраховането (виж графика).

“Тези активи на компанията са базирани основно върху операциите на “Джи

Пи Презастраховане” АД в Централна и Източна Европа и в по-малка част са от вътрешния пазар”, коментира членът на борда на директорите в “Дженерали холдинг България” Константин Велев.

Думите на Велев се подкрепят и от обяснението на председателя на управителния съвет на Асоциацията на българските застрахователи Орлин Пенев.

“Презастраховане само у нас няма как да генерира такива активи, в България има предимно операции по каптивно презастраховане”, каза Пенев.

Смяна на местата

Освен че увеличават активите си, застрахователи изместват и техния състав. В инструментите, включени в активите на застрахователните, презастрахователните

и здравноосигурителните дружества, към края на декември 2010 г. преобладават притежаните ценни книжа, различни от акции. На годишна база те нарастват с близо 405 млн. лв. до 1760.4 млн. лв. Увеличението е почти 30%. В същото време депозитите намаляват със 141.4 млн. лв., или 13.2% до 933.6 млн. лв. В края на четвъртото тримесечие на 2010 г. относителният

дял на ценните книжа, различни от акции, е 37% при 34% към края на същото тримесечие на 2009 г. Делът на депозитите е 19.7% при 27% към декември 2009 г.

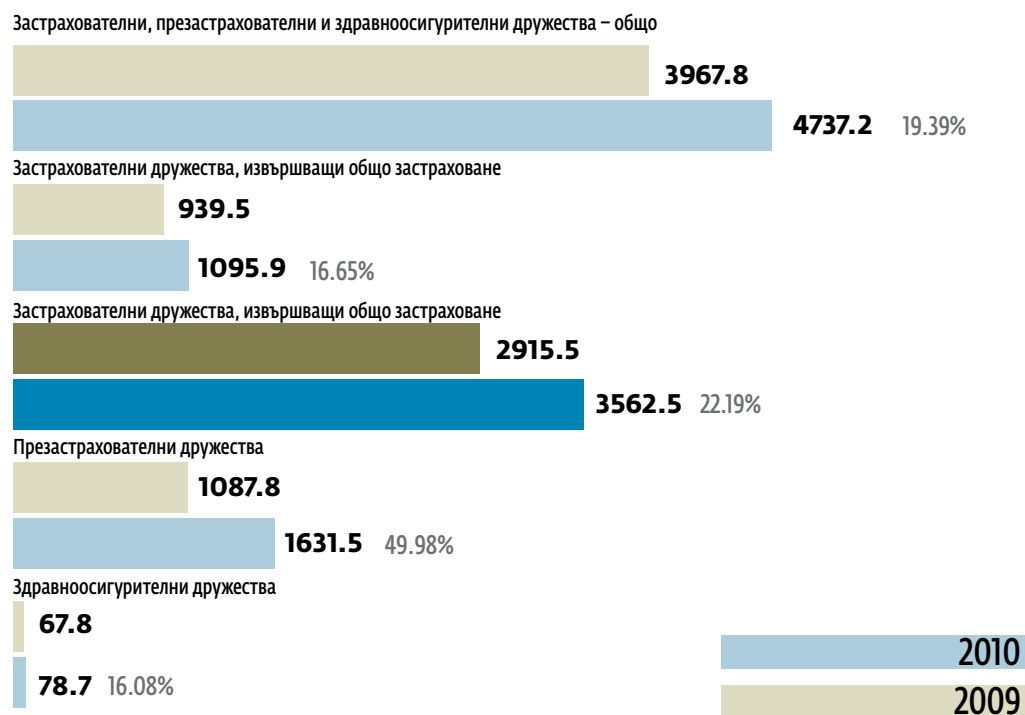
“Застрахователите търсят по-доходни активи. Акциите в момента се понижават, падат лихвите по депозитите и логично се увеличават останалите инвестиции, а ДЦК са сред тях”, обясни изменението в структурата

на активите Орлин Пенев.

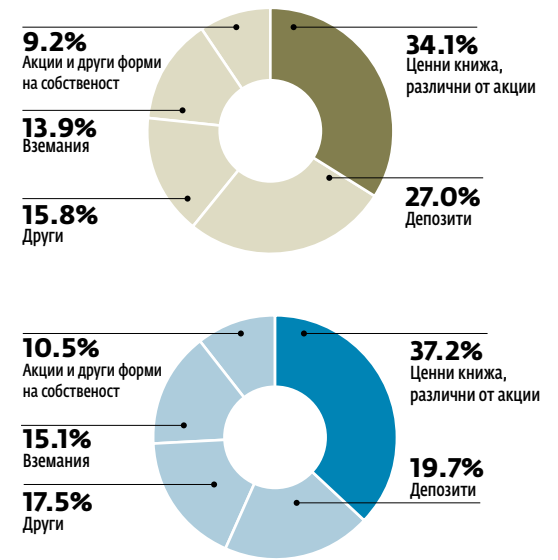
Разместване на валутите

Статистиката на БНБ отчита изменение и във валутната структура на активите на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества. Към края на декември 2010 г. основен дял имат активите, деноминирани в български левове, които са

Активи на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества – общо

Структура по инструменти

Презастраховане само у нас няма как да генерира такива активи, в България има предимно операции по каптивно презастраховане

Орлин Пенев, председател на УС на АБЗ

Застрахователите търсят по-доходни активи

Застрахователите търсят по-доходни активи. Акциите в момента се понижават, падат лихвите по депозитите и логично се увеличават останалите инвестиции. ДЦК са сред тях. Не мисля, че има превалутирание на активи. Просто срещу всеки поет риск в дадена валута трябва да стоят резерви в тази валута. Така е правилно. Презастрахователната компания, регистрирана у нас, не оперира толкова на българския пазар. Тя обслужва

Орлин Пенев, председател на управителния съвет на Асоциацията на българските застрахователи

Презастрахователната компания, регистрирана у нас, не оперира толкова на българския пазар

дейността на Дженерали за Централна и Източна Европа. У нас има презастраховане - т.нар. “пазар на активно презастраховане”. Понякога е трудно една компания да поеме целия риск. □

Активите са от чуждите операции

Тези активи на компанията са базирани основно върху операциите на “Джи Пи Презастраховане” АД в Централна и Източна Европа. В много по-малка част те са от вътрешния пазар. Големият плюс за България е, че компанията е базирана тук и плаща данъци у нас. □

Константин Велев, член на борда на директорите на “Дженерали България холдинг”

Брокерите са продавателите на животозастраховки

Най-голям дял в сключените през посредници застраховки държат автомобилните полици

Премийният приход, реализиран чрез застрахователните брокери през 2010 г., достигна 736 млн. лв., показват данните на Комисията за финансов надзор.

В сравнение с 2009 г. премийният приход, реализиран чрез застрахователните брокери, нараства с 1.1%, като в общото застраховане

е отчетен ръст от 0.6%, а в животозастраховането от 8.2%.

Повече в България

От всичките сключени застраховки през брокери 689 млн. лв. са в полза на застрахователи със седалище в България, 42 млн. лв. в полза на застрахователи от други държави членки на Европейския съюз, показват данните на КФН.

Малко над 4 млн. лв. пък са сключените полици в полза на дружествата по доброволно здравно осигуряване. От реализирания от застрахователните брокери

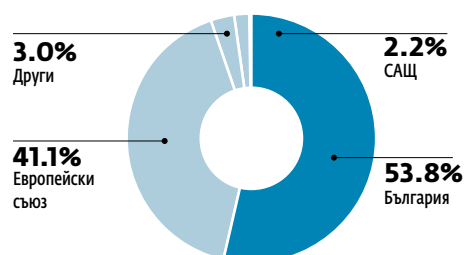
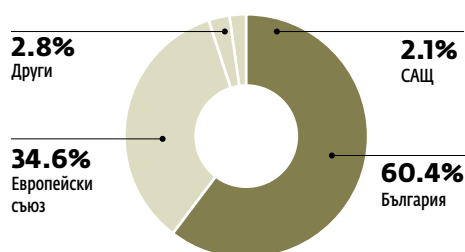
Стойност**4.7**

► млрд. лв. достигнаха активите на застрахователните, презастрахователните и дружествата за здравно осигуряване в края на 2010 г.

малко над 48% при близо 55% към края на 2009 г. Тези в евро достигат 23.7% при 22.4% към декември 2009 г. Най-голямо обаче е изменението на инвестициите, деноминирани в "други валути". В края на миналата година техният дял е близо 24% при под 19% към края на четвъртото тримесечие на 2009 г. "Не мисля, че има превалутиране на активи. Просто срещу всеки поет

риск в дадена валута трябва да стоят резерви в тази валута", коментира разместването Орлин Пенев.

Застрахователите обаче все повече се насочват към чужбина. Данните показват, че активите им, съсредоточени в Европейския съюз, се увеличават най-силно, като за година в тази група са добавени над 600 млн. лв.

Мирослав Иванов**ите дружества, в МЛН. ЛВ.****Географска структура**

ИЗТОЧНИК БНБ

**вали повече
с ипотечен кредит**

премиен приход в полза на застрахователи със седалище в България 644 млн. лв. са реализирани в общото застраховане и 45 млн. лв. в животозастраховането.

В структурата на реализирания чрез застрахователни брокери премиен приход в полза на застрахователи по общо застраховане най-голям дял запазват автомобилните застраховки. "Сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства" държи 42.7%, а "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС, е с дял 38%.

Сделки навън

През 2010 г. 42.5% от реализирания премиен приход чрез застрахователни брокери в полза на застрахователи от други държави е за застрахователи от Франция, а 29% за застрахователи от Великобритания, показват още данните на КФН.

Най-голям дял в структурата на премиения приход, реализиран чрез застрахователните брокери в полза на застрахователи от други държави, заемат застраховките "Пожар и природни бедствия" с 25.5%, "Разни финансови загуби" с 20.7% и "Злополука" с 15.9%. ■

"Адванс Терафонд" АДСИЦ продължава да продава земя

► Арендатори на големи площи са основните купувачи от фондовете за земя

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

От началото на годината са продадени общо 3200 дка при средна цена над 542 лв. за декар

Тенденцията дружеството за имоти "Адванс Терафонд" АДСИЦ да продава повече земя, отколкото да купува, се запазва и за февруари. Това показват данните от бюлетина на компанията, представен пред Българската фондова борса. Към края на февруари 2011 г. "Адванс Терафонд" АДСИЦ притежава 333 063 дка земеделска земя и 139 дка градска земя. От компанията обявяват, че през февруари 2011 г. нямат отчетени нотариални актове за покупка.

Доходност

През миналия месец са продадени нови 2617 дка при средна цена 541 лв./дка. Постигнатата доходност от продажби на тези земи е 117%. От началото на годината са продадени общо 3200 дка при средна цена над 542 лв./дка.

Още с публикуването на резултатите за миналата година изпълнителният директор на компанията Радослав Манолов обясни, че през 2011 г. очаква продадената земя да се увеличи силно заради повишения интерес от страна на инвеститори.

Тенденция

Подобна тенденция за миналата година отчетоха повечето от големите акционерни дружества със специална инвестиционна цел, които влагат средства в земеделска земя. Освен чисто нови инвеститори,

които навлизат на пазара, повече сделки се дължат и на реструктуриране на портфейлите от земя на самите АДСИЦ.

Рента

Към края на миналия месец сключени те от "Адванс Терафонд"

АДСИЦ договори за наем и аренда са за 250 480 дка, или 75.2% от всички земи. Средното арендно плащане за всички договори заедно с тези, сключени през предходни години, е 23.91 лв./дка. Очакваните за 2010-2011 г. рентни приходи до момента са близо 6 млн. лв.

Вчера през БФБ преминаха 11 680 акции на "Адванс Терафонд" АДСИЦ. Книжката поскъпнаха 1.45% до 1.40 лв. за акция.

Компанията е с един от големите обеми свободно търгувани акции с дял от близо 53%. Дружеството е от групата на "Карол".

100me НАЙ-ВЛИЯТЕЛНИ ЖЕНИ**КУПЕТЕ ОТ****inmedio****RELAY**КНИЖАРНИЦИ
ПИНГВИНИТЕ**Orange center****Пари BONNIER**
Business Press International

Конкуренцията при SMS разплащанията се засилва

Нова фирма започва да предлага услугата

На българския пазар на разплащания чрез кратки текстови съобщения навлиза нова компания. "Про Телеком" стартира услугата SMSer, чрез която притежателите на мобилен телефон могат да плащат чрез SMS за различни услуги на стойност от 0.25 до 8 лв. Според управителя на компанията Павел Хараламбов услугата е разработена за малки и средни по размер бизнеси. Компанията "Про Телеком" е създадена през 2009 г. и до момента присъстваше на пазара с услугата Pro-SMS, която позволява изпращане на кратки съобщения до абонатите на всички български мобилни оператори и голям брой телекоми по света.

Фиксирана печалба

Според Хараламбов разликата при SMSer в сравнение с другите системи за плащания чрез текстови съобщения в България е, че клиентите получават фиксиран процент приход от всеки SMS. "В сравнение с широко разпространените методи за изплащане на печалби по скала "Про Телеком" заплаща твърдо до 55% от всеки SMS", уточни той. Освен това клиентите могат да усвоят приходите си от продажби максимално бързо. "Про Телеком" изплаща натрупани суми при най-ниската минимално натрупана сума - 10 лв. Не е нужно да се чака краят на месеца или дълго време,

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

„Тази услуга позволява на бизнеса да предлага нови услуги, които потребителите да заплащат чрез SMS, тъй като човек винаги си носи мобилния телефон

Павел Хараламбов,
управител на "Про Телеком"

преди клиентите да разполагат реално с парите, които са спечелили, но ако клиентите на услугата пожелаят да получат натрупаните приходи веднага, ще получат 40% от сумата, а ако ги поискат в края на месеца - 50%. В случай че бизнесът желае да си получи печалбите след два месеца, сумата се показва до 55%. Няма месечна такса, както и минимално месечно потребление.

Предпазлив песимизъм

Хараламбов цитира данни, според които всяка секунда по света се изпращат над 200 хил. кратки съобщения, като за 2010 г. общият брой на всички изпратени SMS-и е бил 6.3 трлн. Той изрази увереност, че пазарът на SMS разплащания ще се увеличи значително в следващите години. Не всички обаче споделят неговия

оптимизъм. На този пазар в момента оперират голям брой компании, като според някои от тях секторът вече е пренаселен. Сребрин Ватрапов, управител и собственик на Wisdom.bg - друга компания от тази област, оценява пазара на около 15-20 млн. лв. годишно. Според него в този сектор, както и в много други в икономиката има спад, който е около 30%. Тенденцията засега остава песимистична и е към застой. Необходими са нови услуги или продукти, за да бъде обрната.

Само онлайн

На подобно мнение е и Климент Тошков, управител на "Нетфинити", която предоставя услугата SMS Pay. Според него бизнесът трябва да предложи нови услуги, които да привлекат нови клиенти към иначе наситения пазар. Малко по-оптимистичен е Веселин

Кънев, управител на "Мобио", който казва, че за България се забелязва слаб ръст. Според него слабо развитие на пазара се дължи на по-голяма предпазливост от страна на онлайн предприемачите. Повечето от тях предпочитат да не рискуват с реализирането на нови услуги, които приемат SMS разплащания, и да се фокусират върху поддръжката и развитието на вече създадени услуги. Друг проблем на този пазар е, че засега остава ограничен единствено в онлайн средата и не може да навлезе в магазините като начин за плащане на стоки. Предвид спецификата на услугата, както и поради факта, че мобилните оператори запазват част от сумата за себе си, в момента този тип разплащания не може да минат офлайн, единодушни са фирмите от този бранш.

Пламен Димитров

Русия и Полша се провалиха в емитирането на ДЦК

Португалия реализира на 100% планираната емисия въпреки понижаването на кредитния й рейтинг

Русия и Полша постигнаха по-малко от 50% от заложените цели при днешните търгове на държавни ценни книжа. Задълбочаващата се ядрена криза

в Япония, увеличаването на насилието в Бахрейн и намаляването на кредитния рейтинг на Португалия изнервиха инвеститорите. Русия продаде облигации на стойност 10.2 млрд. рубли (356 млн. USD) с падеж през 2016 г., а търсеше пазар за 30 млрд. рубли.

Полша издаде ценни книжа с плаваща лихва и облигации, обвързани с инфлацията, на обща стойност 1.03 млрд. злоти (354 млн.

USD), след като обяви готовност да емитира дълг на стойност 2.5 млрд. злоти.

Доходност

Доходността на деноминирани в рубли облигации с падеж през 2016 г. спадна с 0.02% до 7.61%, а тази на книгата в злоти се покачи с 0.01% до 6.27%. "Глобални катаклизми хвърлят сянка върху условията на местните пазари", заяви Александър Доткин пред

Bloomberg, търговец на облигации в руската инвестиционна банка Zenit. Япония без съмнение е основната причина за намаляване на апетита към поемана на рискове.

"Търсенето на полски облигации намаля, след като докладът за инфлацията през февруари намали вероятността от увеличаване на нивата на лихвите през април и бедствието в Япония провокира глобална

тенденция към избягване на рисковете сред инвеститорите", заяви Ярослав Янецки, икономист от Соедите Женерал, Варшава.

На гругия полюс

Португалското правителство емитира едногодишни държавни облигации на стойност 1 млрд. EUR днес при лихва от 4.3%. При предишния аукцион реализираната емисия бе с 4% лихва. Финансовият

ресурс за страната поскъпва заради нарастващите опасения за възможността на Лисабон да обслужва дълговете си.

По-рано днес Moody's понижи кредитния рейтинг на страната с две стъпки до А3 заради несигурните икономически перспективи. Португалското правителство прие строги мерки за овладяване на държавните разходи и намаляване на бюджетния дефицит. ■

ЕК обеща облекчени условия за бизнес в ЕС с обща данъчна база

Международните компании ще може да подават една декларация и да консолидират печалбите и загубите си

Европейската комисия предложи създаването на обща система за изчисляване на корпоративните данъци на компаниите, които работят в Европейския съюз. Определеното на самите ставки обаче остава в ръцете на отделните държави. „Общата консолидирана корпоративна данъчна база не е свързана с данъчните ставки и комисията няма намерение да хармонизира ставките по данък печалба в страните членки“, посочи ЕК.

На едно гише

Системата „на едно гише“ ще позволи на компаниите, които работят в повече от една страна в ЕС, да подават само една данъчна декларация за дейностите си в рамките на блока. Това се очаква да намали бюрократията и да стимулира международната търговия. Те ще може също да консолидират печалбите и загубите си в отделните страни. Това означава, че ако една фирма е на печалба

„Благодарение на системата правенето на бизнес в ЕС ще стане по-лесно, по-евтино и по-удобно

Алгирдас Шемета, еврокомисар по данъчната политика

Ефект Ernst&Young прогнозира по-високи данъци

► Проучване на Ernst&Young показва, че предложението ще доведе до по-високи данъци за близо 24 хил. групи данъкоплатци. ► Най-засегнати ще бъдат селското стопанство, добивната индустрия, финансовите услуги, недвижими-

те имоти и транспортът.

► Според проучването Дания, Холандия, Ирландия, Германия и Финландия ще изгубят най-малко 5% от приходите си, докато Франция ще увеличи данъчните си постъпления с 6%.

► Повече работни места се очакват в Белгия, Испания и Франция, докато заетостта в Ирландия, Люксембург и Полша ще намалее с най-малко 1%.

в една държава, но на загуба в друга, тя ще плаща данък само върху положителната разлика.

Общата данъчна база представя група от правила, които компаниите може да използват за изчисляване на облагаемата си печалба. След като се определи базата, всяка страна членка, в която работи компанията, ще има право да облага определена част от тази база. Тази част ще се изчислява със специална формула, в която с еднаква тежест ще се отчитат активите, трудът и заплатите. Всичко това ще се извършва от данъчните власти в страната, която компанията е определила като основна.

Отделните държави ще имат право сами да определят данъчните си ставки. Също доброволно ще бъде и включването на компаниите в общата система. Тези от тях, които решат да участват в нея, трябва да останат поне пет години. Целта на това условие е да се избегне постоянното влизане и излизане на компаниите с цел

данъчно планиране, уточниха от комисията.

Добро за бизнеса

„Днешното предложение е добро за бизнеса и за конкурентоспособността на ЕС в света“, заяви еврокомисарят по данъчната политика Алгирдас Шемета. По оценки на ЕК системата ще намали разходите на компаниите за изпълнение на данъчните задължения със 700 млн. EUR. Освен това те ще спестят общо 1.3 млрд. EUR от възможността да приспадат загубите си в една страна от печалбата в друга. Благодарение на системата правенето на бизнес в ЕС ще стане по-лесно, по-евтино и по-удобно. Тя ще даде шанс и на малките и средните предприятия, които искат да разширят бизнеса си и в други страни, обясни еврокомисарят.

Ограничени възможности

Критиците на общата система обаче смятат, че новите правила ще увеличат данъчните приходи на големите държави за сметка

► Създаването на обща система за корпоративните данъци в ЕС е един от най-амбициозните проекти на еврокомисаря Алгирдас Шемета. Предишните опити в тази посока досега са се проваляли

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

на малките. Според тях това значително ще ограничи възможността на отделните страни да използват данъците като основен двигател на икономиката. Сред най-големите противници на идеята е

Ирландия, която се опасява, че решението може да накара много от компаниите, които са избрали страната заради ниския данък печалба (12.5%), да се преместят в друга държава. Това по-

ставя под въпрос успеха на предложенията, тъй като те трябва да бъдат одобрени единодушно от лидерите на ЕС, след което трябва да бъдат гласувани в Европейския парламент. □

Разследват 16 банки за манипулация на LIBOR

Според анализатори той не мери точните лихви, а зависи от това дали банките ще си признаят на какви лихвени нива са склонни да взимат заеми

Финансовите регулаторни власти в САЩ, Япония и Великобритания разследват най-големите световни банки за манипулиране на лондонския базисен лихвен процент LIBOR (London interbank offered rate), съобщават международните агенции. Новината беше потвърдена от една от заподозрените банки - швейцарската UBS, която призна, че е получила „честитка“ от щатските регулаторни власти.

Според Financial Times проверяват се всичките 16

банки, чиито сделки се използват за формиране на LIBOR.

Под ударите на финансовия надзор попадат швейцарските UBS и Credit Suisse, щатските Bank of America, Barclays, Citigroup, JP Morgan Chase, германските Deutsche Bank, West LB, английската HSBC, холандската Rabobank, Royal Bank of Canada, Bank of Tokyo-Mitsubishi, Norinchukin Bank и Royal Bank of Scotland.

Защо е важен

LIBOR е ключов, тъй като на негова база се определят лихвите по трилиони долари дълг по света. Той се използва като бенчмарк за деривати и корпоративни облигации за над 350 трлн. USD.

Нивото му се изчислява от Британската банкерска асоциация сред 20 банки,

посочва Financial Times.

Съмнението за валидността и истинността на LIBOR беше предизвикано от кризата, тъй като някои банки не смееха да се финансират едни други заради непрекъснато трупащите се загуби.

Сефте

Въпреки че това не е първият път, в който се разследват банките за манипулация на лихвения процент, от статията на FT не става ясно точно в какво се състои тя.

От години обаче анализатори критикуват, че начинът, по който се изчислява LIBOR, е непрозрачен. Основните критики са свързани с това, че той не мери точните лихви, а зависи от това дали банките ще си признаят на какви лихвени нива са склонни да взимат заеми. □

Лихва Какво е LIBOR

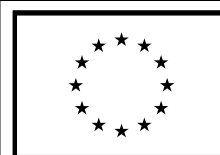
► LIBOR-ът представлява усреднена стойност от лихвите по влогове с продължителност от един ден до една година,

предлагани от определени банки.

► Той е важен референтен лихвен процент не само за британската лира, но и за други валути, като например американския долар, евро-

то, японската йена, швейцарския франк и др.

► Публикува се ежедневно от Британската банкова асоциация малко след 11.00 часа лондонско време.

Европейски земеделски фонд
Европа инвестира в селските райони!

До 102 евро на хектар годишно е субсидията за обработваеми земи с висока природна стойност

Ако сте земеделски стопанин и ползвате обработваеми земи, които попадат в обхвата на земите с висока природна стойност, може да получите до 102 евро на хектар годишно компенсаторно плащане. Финансирането се отпуска по Мярка 214 „Агроекологични плащания“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г. Документи се подават от 1 март до 15 май в Областните дирекции на ДФЗ-РА.

Кандидатите за подпомагане могат да прилагат една или няколко дейности:

- Да оставят малки по размер от 16 до 25 кв.м. неразорани и незасети площи в посевите с есенни култури (есеници) – 20 евро на хектар
  - Да запазват стърнища в полетата, предназначени за засяване с пролетни култури – 61 евро на хектар
  - За петгодишен период да оставят на ротационен принцип от 10 до 20% некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство – 102 евро на хектар
  - Да прибират реколтата след 31 юли в площи с знезда на либаден блатар – 31 евро на хектар;
  - Да не използват пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове – 58 евро на хектар
- За да кандидатстват за тези дейности, кандидатите за подпомагане трябва да обработват минимум 0.5 хектара земя (наета, арендована или собствена).

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Март	Април
Суров петрол	NYMEX	USD/б	99,3	99,3
Брент	ICE	USD/б	111,4	111,4
Газол	ICE	USD/т	962,5	964,5
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3,98	3,98
Бензин 95	NYMEX	USD/т	933	933
Нафта	NYMEX	USD/т	911	911

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Март
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/м	254,63
Царевица	Yellow	CBT	USD/м	254,56
Ечемик	Feed	ASX	USD/м	207,26
Памук	No.2	NYBOT	USD/м	4324,96
Kaiko		NYBOT	USD/м	3318,00
Kaife	Arabica	NYBOT	USD/м	5928,13
Соя	No.2	ICE	USD/м	478,12
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/м	677,70

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; ICE - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9354,5	9332
Калай	LME	USD/т	29000	28831
Олово	LME	USD/т	2593	2590
Цинк	LME	USD/т	2301	2328
Алуминий	LME	USD/т	2468	2496
Никел	LME	USD/т	25390	25350
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2390	2350

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1402,19	1402,65
Сребро	LME	USD/т.р.у.	34,83	34,87
Платина	LME	USD/т.р.у.	1717	1720
Паладий	LME	USD/т.р.у.	719,5	721
Родий	LME	USD/т.р.у.	2380	2380

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 kg; 1 бу. царевица = 25.4016 kg; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. обес = 15.4224 kg; 1 lb. = 0.4536 kg; 1 cwt = 50 kg; 1 gal. = 3.785 l; 1 MT = 1000 kg

Източник: Bloomberg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,46
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,68
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,46
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,51
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,2
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,06
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,32
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,86
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,65
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	718
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,6
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	319
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,76
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,3
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,78
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,21
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,74
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,5
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,13
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,27
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	5,06
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,59
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,86
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,19
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,13
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,75
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,41
ШАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,45
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,08
ЕВРО	EUR	1	1,96

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.03.2011 г.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени на 15.03.2011 г.					Цена при обратна изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
консервативен	USD	11,81	11,75	11,69	11,66	11,52	11,52
консервативен	EUR	82,16	81,76	81,37	80,97	79,77	79,77
балансиран	EUR	103,11	102,61	102,11	101,61	100,11	100,11
балансиран	EUR	777,29	773,52	769,74	765,97	754,65	754,65
високодоходен	EUR	185,96	185,07	184,18	183,30	177,10	177,10
високодоходен	EUR	81,63	81,24	80,84	80,45	78,49	78,49
високодоходен	EUR	161,53	160,76	159,98	159,20	155,32	155,32
високодоходен	EUR	334,04	332,45	330,86	329,26	318,13	318,13
високодоходен	EUR	195,41	194,47	193,54	192,61	186,10	186,10
високодоходен	EUR	241,29	240,14	238,99	237,84	229,80	229,80
високодоходен	EUR	94,55	94,10	93,65	93,20	90,05	90,05
високодоходен	EUR	198,39	197,44	196,50	195,55	188,94	188,94
високодоходен	EUR	131,13	130,50	129,87	129,24	126,09	126,09
високодоходен	EUR	122,38	121,79	121,21	120,63	116,55	116,55
консервативен	EUR	125,79	125,18	124,57	123,96	122,13	122,13

Нетната стойност на активите на дъла е равна на цената на обратна изкупуване. Информация за просектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦОМ	Договорност и Риск	Договорност и Риск						
					От началото на годината (не се анюализира)	Спонтанно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп. (анюализирана)	Начало на публ. преминаване		
Автора Капитал АД											
Автора Кепитъл - Балансиран	Смесен - балансиран	4.8505	4.8748	5.0445	4.7535	-2.45%	14.53%	-1.35%	-20.52%	21.01.2008	
Автора Кепитъл - Глобал Коммодити Фонд	фонд в акции	7.5498	7.5875	7.8518	7.5498	-0.10%	12.86%	14.33%	-8.55%	23.01.2008	
ДФ Автора Кепитъл Югоизточна Европа	фонд в акции	10.2052	10.3583	10.6134	0.0000	0.23%	0.10%	1.20%	1.38%	23.09.2009	
Активна Асет Мениджмънт АД											
ДФ Активна Високодоходен	фонд в акции	2.4207		2.4207		8.15%	29.34%	-0.99%	-48.76%	12.11.2007	
ДФ Активна Балансиран	Смесен - балансиран	2.8440		2.8440		8.49%	25.87%	-1.86%	-42.01%	12.11.2007	
Астра Асет Мениджмънт АД											
ДФ Астра Кеш	Фонд на паричен пазар	11.6200		11.6142	11.5968	1.24%	0.10%	6.58%	6.34%	06.10.2008	
ДФ Астра Баланс	Смесен - балансиран	11.2406		11.847	11.0729	0.0000	3.64%	10.88%	4.75%	06.10.2008	
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10.7005		10.6473	10.5408	0.0000	5.96%	13.15%	5.49%	06.10.2008	
БенчМарк Асет Мениджмънт АД											
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	Смесен - балансиран	14.8840		14.7366		8.76%	7.05%	9.77%	7.65%	14.12.2005	
ИД БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	9.1067		9.0165		12.96%	12.05%	9.66%	-1.59%	01.03.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	4.3107		4.2690		-1.49%	13.67%	-22.92%	-16.53%	21.06.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	8.2592		8.0186		2.74%	11.47%	1.60%	-7.48%	05.02.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	11.3910		11.0592		1.06%	12.31%	1.94%	3.44%	05.02.2008	
БенчМарк Фонд 6 Паричен	Фонд на паричен пазар	12.4034		12.4034		1.10%	0.25%	7.36%	8.82%	03.06.2008	
Болкан Капитал Мениджмънт АД											
ДФ БОМ Балансиран Капитал	Смесен - балансиран	82.1705		82.1705		-0.64%	1.12%	-0.59%	-4.13%	20.11.2006	
ДФ Европа	фонд в акции	51.1905		50.9345		4.88%	1.87%	0.44%	-11.31%	20.11.2006	
ДФ Балкани	фонд в акции	63.8541		63.5348		-1.16%	4.48%	-13.61%	-10.48%	03.10.2007	
Барчев Мениджмънт Компани ЕАД											
ДФ Барчев Високодоходен фонд	фонд в акции	100.6629		99.1641		2.45%	3.43%	-2.39%	-0.02%	04.01.2007	
ДФ Барчев Балансиран фонд	Смесен - балансиран	78.4228		77.252		-1.10%	2.12%	-5.91%	-6.73%	25.06.2007	
ДСК Управление на Активи АД											
ДФ ДСК Стандарт	фонд в облигации	1.34253		1.33985		1.33%	0.62%	5.85%	5.70%	01.12.2005	
ДФ ДСК Баланс	Смесен - балансиран	1.13835		1.13155		3.70%	5.99%	2.42%	2.42%	01.12.2005	
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.82293		0.81071		6.64%	8.79%	6.40%	-3.98%	01.03.2006	
ДФ ДСК Имоти	Смесен - консервативен	0.76582		0.76124		1.41%	2.83%	4.92%	-8.53%	07.03.2008	
ДФ ДСК Евро Актив	Смесен - консервативен	1.06508		1.06189		0.79%	0.33%	2.97%	3.34%	07.05.2009	
Елана Фонд Мениджмънт АД											
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	104.4665		103.4271		4.61%	6.78%	-0.73%	0.74%	07.12.2005	
ДФ Елана Балансиран Доларов Фонд	Смесен - балансиран	108.1121		107.0363		3.78%	6.02%	-2.68%	1.46%	06.03.2006	
ИД Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	90.7786		88.8360		6.56%	9.59%	-1.69%	-0.63%	20.06.2005	
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	Фонд на паричен пазар	126.6295		126.6295		1.54%	0.37%	8.20%	7.24%	31.10.2007	
ДФ Елана Долар Фонд	Смесен - консервативен	95.5096		95.1280		0.72%	1.92%	3.75%	-1.50%	01.02.2008	
ДФ Елана Еврофонд	Смесен - консервативен	109.4501		109.0128		1.26%	0.28%	5.90%	5.36%	01.07.2009	
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	100.7338		99.7364		98.7390		N/A	N/A	15.11.2010	
Златен Лев Капитал АД											
ИД Златен Лев	Смесен - балансиран	5.2581		5.2267		8.09%	8.79%	6.84%	5.52%	08.07.1999	
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.0706	от 100 000 лв. до 1 000 000 лв.	1.0627	на 1 000 000 лв.		13.03%	14.54%	3.61%	3.31%	01.06.2009
Капман Асет Мениджмънт АД											
ДФ Капман Фикс	Фонд на паричен пазар	10.0244		0.0000		N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010	
ИД Капман Капитал	Смесен - балансиран	18.8976		18.7658		7.14%	8.05%	1.51%	10.38%	28.09.2004	
ДФ Капман Макс	фонд в акции	11.7413		11.5781		8.44%	10.16%	-1.69%	3.01%	05.01.2006	
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД											
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	1.1823		1.1648		5.41%	10.73%	-11.14%	1.74%	10.05.2004	
ДФ Адванс Източна Европа	фонд в акции	0.8616		0.8489		2.50%	17.47%	10.58%	-3.62%	04.10.2006	
Адванс IPO Фонд	фонд в акции	1.0761		1.0602		-0.91%	10.16%	14.58%	1.78%	23.11.2007	
КД Инвестиционен ЕАД											
ДФ КД Облигации България	фонд в облигации	132.2421	до 100 000 лв.	132.0445	на 100 000 лв.		0.10%	3.12%	3.06%	5.83%	04.05.2006
ИД КД Пеликан	Смесен - балансиран	14.8298		14.6830		3.56%	8.11%	-1.22%	2.45%	17.12.2004	
ДФ КД Акции България	фонд в акции	0.8062		0.7983		4.77%	15.07%	7.09%	-4.72%	04.05.2006	
КТБ Асет Мениджмънт АД											
КТБ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	848.5200		842.1720		3.40%	4.19%	6.16%	-5.68%	09.05.2008	
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	762.7217		757.0156		3.59%	4.43%	5.72%	-9.14%	09.05.2008	
ОББ Асет Мениджмънт АД											
ДФ ОББ Платинум Облигации	фонд в облигации	11.6089		11.6089		0.58%	1.05%	5.59%	2.95%	30.01.2006	
ИД ОББ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	132.9757		132.9757		6.66%	6.01%	10.98%	3.74%	30.01.2005	
ДФ ОББ Премии Акции	фонд в акции	8.1390		8.1390		11.47%	16.61%	3.94%	3.94%	30.01.2006	
ДФ ОББ Патримониум Земл	фонд в акции	10.8902		10.8902		4.66%	3.34%	7.91%	4.10%	30.01.2009	
Овертон Финанс АД											

Регионални
индекси

Водещият индекс най-сетне поскъпна

Softix: 434.24

▲ +2.25%

Широкият индекс в България напредна

значително

BG40: 129.81

▲ +1.46%

Сръбският пазар отчита пореден спад

BELEX15: 757.92

▼ -1.43%

Продажба

MySpace

► Медийният гигант News Corp. скоро ще вземе решение дали да продаде социалната мрежа MySpace, която придоби за 580 млн. USD през 2005 г. В момента сайтът със спаднала популярност се оценява между 50 и 200 млн. USD.

Акция на деня

"Тогоров"

19.27

► процента до 0.39 лв. за брой поскъпна ценните книжа на винарска изба "Тогоров", след като през пазара преминаха 450 акции

Световни
индекси

Щатският бенчмарк продължи понижението си

DJIA: 11667.50

▼ -1.59%

Германският индекс беше един от най-зубещите в сряда

DAX: 5627.31

▼ -1.69%

Водещият японски измерител беше един от най-бързо растящите

NIKKEI: 9093.72

▲ +5.68%

Придобиване

Novatec Solar

► Най-големият доставчик на енергийни мрежи в света ABB се е съгласил да закупи 35% от компанията разработчик на технологии за слънчева енергия Novatec Solar с опцията да придобие и останалата част от германската компания

Стока на деня

Meg

2.1

► процента се повишиха фючърсите на мегта на Лондонската борса за метали. Цената достигна 9306 USD за тон

САЩ потопиха пазарите отново в червено

По-рано през деня японският Nikkei се отърси от серията спадове и завърши с повишение от 5.7% до 9093 пункта

Началото на търговия в САЩ донесе обрат и нови разпродажби на световните борси. Широкият индекс S&P спадна с 1.4% до 1246 пункта, а водещият измерител Dow Jones откри сесията с 1.26% спад до 11 705 пункта. По-рано през деня, водени от възстановяването на Японската фондова борса, големите капиталови пазари се оцветиха в зелено.

Японският Nikkei се отърси от серията спадове и завърши с повишение от 5.7% до 9093 пункта. Вторият представителен индекс ToPIX също напредна рекордно, като се повиши с 6.64% до 817.63 пункта.

Спекулациите, че капиталовият пазар в страната вече е паднал до толкова

ва ниски нива, че дори борбата за избягване на ядрена катастрофа не е достатъчна за по-нататъшното падение, накараха инвеститорите да започнат масово изкупуване на акциите. Сред предпочитаните книжа бяха акциите на технологични компании.

Toyota Motor - най-големият производител на автомобили в света, поскъпна с 9.1%. Акциите на Sony - компанията най-голям износител на потребителска електроника, скочиха с 8.8%. Mizuho Financial Group Inc, която е третата по активи банка в Япония, увеличи цената си с 5.4%. Най-големият енергиен оператор в Азия Tokyo Electric Power Co поевтиня до дневния лимит за трети пореден ден, след като компанията обяви за нов пожар, избухнал в един от реакторите на АЕЦ "Фукушима".

"Хората продаваха всичко, а на пазара имаше паника, но сега купувачите се завърнаха", каза Киоши

► Японските книжа отчетаха първи ръст от катастрофалното земетресение

СНИМКИ BLOOMBERG

Ишигане, старши стратег в компанията Mitsubishi UFJ, която управлява 84 млрд. USD.

Оптимизмът в Япония беше подхванат и в Европа, където индексите в ранния следобед се движеха с по

над 1% растеж. Отново сред предпочитаните компании се наредиха технологичните, както и автомобилните.

Пострадалите в предишните дни от разпродажби бяха на гребена на зелената вълна. □

Скок

► Цената на петрола се вдигна до най-високото си ниво от две седмици поради спекулации, че политическата нестабилност в Близкия изток ще създаде недостиг, нахвърлящ намаленото потребление след земетресението в Япония. Суровият петрол за доставка през април се повиши с 91 цента до 98.09 USD за барел на стоковата борса в Ню Йорк, а сортът Brent се повиши с 5 цента до 108.57 USD в Лондон

Какаото скача заради
забрана за износ от
Кот д'Ивоар

В пристанищата на страната са регистрирани минимални количества за износ от суровината

Какаото може да се вдигне с 14%, ако продължаващата сложна политическа ситуация в Кот д'Ивоар, най-големия износител в света, доведе до удължаване на експортационната забрана до май. Износът на стоката беше забранен на 24 януари от международнопризнатия победител в президентските избори на страната Аласан Уатара. Ситуацията се влошава от липса на финансиране и търговски ограничения, наложени от Европейския съюз през януари. Цената на какаото се вдигна с 18% от изборите през ноември, увеличавайки натиска върху цените на храните, които според ООН са достигнали рекорд през миналия месец. Тази седмица Уатара удължи забраната до края

на месеца. Цената на стоката достигна 3775 USD за тон на 4 март, най-високата цена от януари 1979 г. насам, но после спадна поради спекулации, че засега потребителите имат достатъчни запаси.

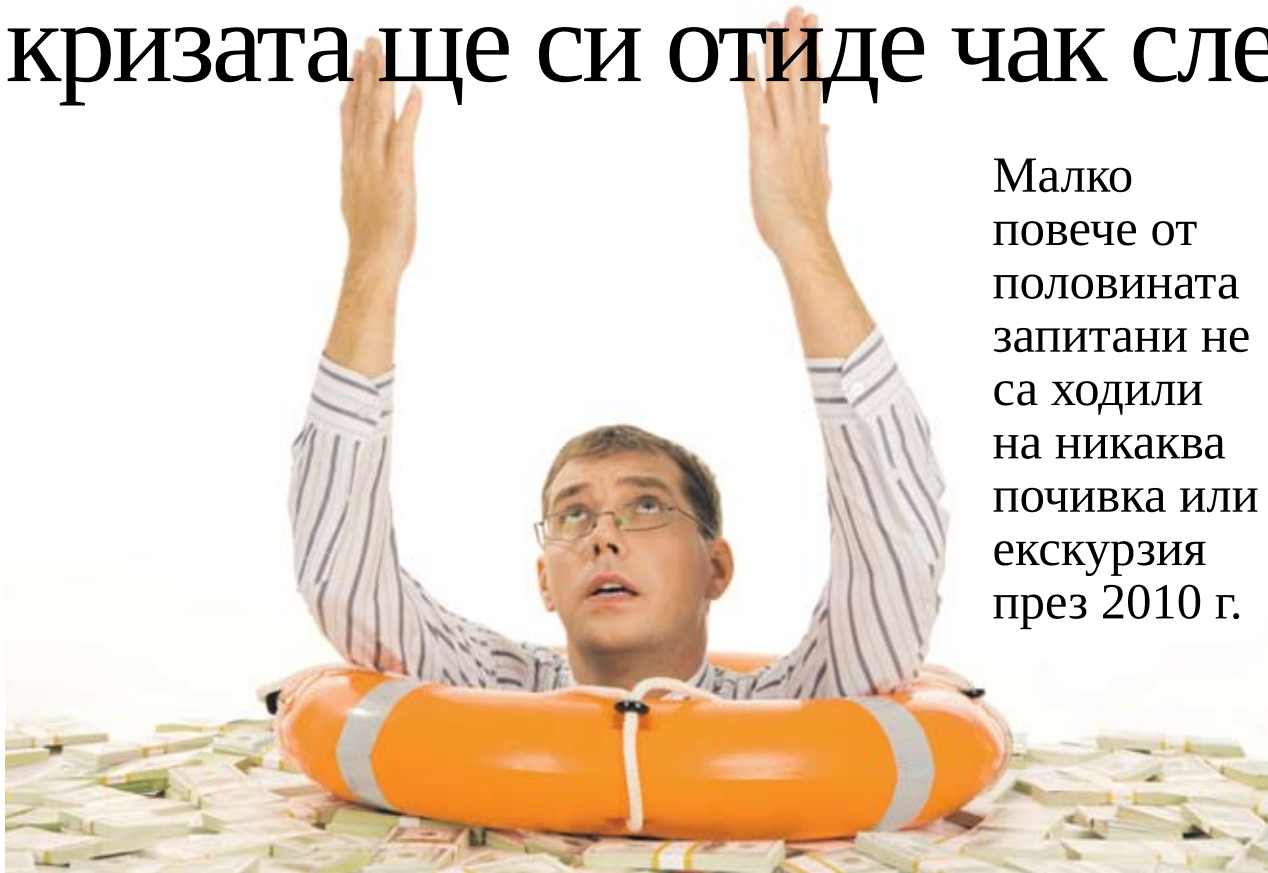
По данни на ООН над 400 души са загинали от края на оспорваните президентски избори на страната. Бившият президент Лоран Гбагбо запазва лоялността на армията, докато Уатара е съставил паралелна администрация в хотел в столицата Абиджан, охранявана от миротворци на Обединените нации. Междувременно износът на какао на практика е прекратен, като в двете седмици от 18 февруари до 3 март в пристанищата на страната за износ са били регистрирани само 277 т в сравнение със 71 457 т в седмиците между 21 януари и 3 февруари. В същото време се очаква през сезона 2010-2011 г. производството на стоката в Брега на слоновата кост да се увеличи с 6.7% до 1.325 млн. т. □

18 ТЕНДЕНЦИИ

Изследване на агенция "Прагматика"

44% от българите смятат, че кризата ще си отиде чак след две години

Малко повече от половината запитани не са ходили на никаква почивка или екскурзия през 2010 г.

Над 60% от българите се чувстват засегнати от кризата към февруари, а 86% от изследваните домакинства заявяват, че тя оказва отрицателно влияние върху техния начин на живот и потреблението им. Това показват резултатите от третото годишно изследване на "Потребителското поведение в условията на икономическа криза" на агенция "Прагматика".

"Въпреки позитивните индикации в някои от макроикономическите показатели все още сме в сянката на кризата, коментира Юлиан Добрев, изследователски директор в агенцията. Скептицизмът на потребителите се откроява на преден план, като около 44% от участниците в изследването са на мнение, че краят на кризата ще настъпи най-рано след 2 години.

Нагласите на хората са коренно различни от прогнозите на финансовия министър Симеон Дянков, който още миналата година смяташе, че през март кризата ще си отиде. После датата се премести за през април и сега Дянков очаква краят да е през юни 2011 г.

Кризата стимулира и отказа от цигарите - близо 1/3 от пушачите заявяват, че през тази година възнамеряват да ги намалят

алкохола и безалкохолните напитки.

Има обаче и нещо положително от кризата - това е намаляването на тютюнопушенето. Кризата е стимулирала отказа от цигарите - близо една трета от пушачите заявяват, че през тази година възнамеряват да намалят употребата на цигари.

Има и спестовници

Въпреки затрудненото финансово положение около 15% от българите все пак са успели да спестят някой лев през 2010 г. Над 40% посочват, че са заделили по-малко пари, отколкото през предходната година. За сравнение през 2009 г. делът на заявите, които са спестявали, е бил 20%.

Кръчмите се опразниха

По отношение на заведенията се очаква известен спад в посещаемостта им. Над 40% заявяват, че тази година ще намалят ходенето по ресторанти и кръчми.

Сходна е ситуацията и по отношение на клубовете. Най-слабо засегнати през настоящата година ще останат кафенетата. Малко повече от половината запитани (55%) са посочили, че през миналата година не са ходили никъде на почивка или екскурзия. Близо 9% са почивали извън страната. Тази тенденция по всяка вероятност ще се запази и през 2011 г., посочват от "Прагматика".

Силно затягане на коланите

През миналата година българите са намалили консумацията на различни стоки и услуги. Ограничили са развлеченията, купуват си по-малко обувки и дрехи. Икономисват също от отопление, храна, електричество, вода. Голяма част от тях заради по-малките доходи, които получават, са започнали да купуват значително по-евтини стоки. Според анализаторите от "Прагматика" подобно поведение е типично за кризата, но по-интересното е, че те очакват то да се запази и през тази година.

Повече от половината българи са посочили, че доходите им през 2010 г. са намалели. Близо 54% от изследваните лица са заявили, че доходите им са се свили. Малко над една трета от тях (37.6%) са запазили доходите си от 2009 г. В същото време обаче 66.2% от анкетираните казват, че разходите им са се увеличили. Това е и причината потребителите у нас да имат негативни очаквания през следващите две години.

По-малко месо и млечни продукти

Притеснителен е и фактът, че хората са ограничили консумацията на "стоки от първа необходимост". Те купуват по-малко месо, месни храни, млечни произведения. Повече от 20% от запитаните заявяват, че ще ограничат потреблението на тези стоки или ще се ориентират към по-евтини марки. Промяна в негативна насока се очаква и по отношение на шоколадовите и захарните изделия,

15%

от българите все пак са успели да спестят някой лев през 2010 г. въпреки затрудненото финансово положение

47%

от запитаните планират да закупят техника за дома през 2011 г. спрямо 51% за миналата година

9%

от българите, живеещи в градовете, планират покупка на кола през тази година

МИНИСТЕРСТВО НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА
обявява конкурс за длъжността "СТАРШИ ЮРИСКОНСУЛТ" в Дирекция "Административно и правно обслужване", отдел "Правно-нормативно обслужване"

Минимални и специфични изисквания, определени в нормативен акт:

1. Минимална образователна степен за заемане на длъжността - магистър, специалност «Право»;
2. Професионален опит: 3 години;
3. Ранг - IV младоши.

Допълнителни умения и квалификации, носещи предимство за кандидатите:

- професионален опит в областта на правото и държавната администрация;
- познаване и ползване на нормативната уредба касаеща физическото възпитание и спорта;
- компютърни умения - работа с продуктите на MS Office /Word, Excel/, Internet.
- комуникативни и организационни умения.

Цел на длъжността:

Осъществява дейности във връзка с процесуалното представителство на министъра на физическото възпитание и спорта, изготвя правни становища и дава юридическа консултация по проблеми, касаещи законосъобразното функциониране на МФВС.

Размер на основната заплата за длъжността - 580 лева.

Начинът за провеждане на конкурса е:

1. Решаване на тест.
2. Интервю.

Необходимите документи, които следва да бъдат представени от кандидатите за участие в конкурсите са:

1. Заявление за участие в конкурса, съгласно приложение № 2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
  2. Декларация по чл. 17, ал. 2, т. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
  3. Копие от документи за придобита образователно - квалификационна степен, допълнителна квалификация и правоспособност, които се изискват за длъжността;
  4. Копия от документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит.
- Документите следва да бъдат представени лично или чрез пълномощник в 10 - дневен срок от публикуване на обявата на адреса на Министерството на физическото възпитание и спорта - гр. София, бул. "Васил Левски" № 75, стая 311, от 10.00 ч. до 12.00 ч., от 13.30 ч. до 16.30 ч.
- Списъците и други съобщения във връзка с конкурса, ще се обявяват на информационните табла във фойето на партера на Министерството на физическото възпитание и спорта.

ПОКАНА

„ФРАПОРТ ТУИН СТАР ЕЪРПОРТ МЕНИДЖМЪНТ“ АД

Угължава срока на обявената Процедура за избор на оператор на търговска дейност „Експлоатация на вендинг машини продажба на самоzapлещи се прозрачни пликчета за пренасяне на течности в ръчен багаж“ на територията на Летище Бургас

Информация за обекта и изискванията на процедурата са посочени в процедурната документация, която се получава до 28.03.2011г. в Отдел „Неавиационни дейности“, Летище Варна или Летище Бургас. Има промяна в първоначалните условия на търга. Кандидатите закупили документация в предходния срок могат да получат нова документация от посочените лица без заплащане.

Цената на документацията е 120.00 лв. с включен ДДС, платени на касите на дружеството на Летище Варна, на Летище Бургас или по банков път.

Документи за участие се подават до 28.03.2011г. включително - всеки работен ден от 09.00 ч. до 16.00 часа в Деловодството на Летище Варна, Терминал 3, етаж 2, стая № 10.

За допълнителна информация и озглед:
За Летище Бургас - Ирина Кръстева, тел: 056/870 227;0884 801 303
За Летище Варна - Елена Александрова, тел: 052/573 522;0887 280 828
www.varna-airport.bg; www.burgas-airport.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестиране във Вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 - 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

„Раломекс“ АД сключи договор за безвъзмездна финансова помощ по открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок на кандидатстване BG161PO003-2.1.06 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“.

Наименованието на проекта на фирмата по договор №2TMM-02-81/18.02.2011 е „Технологично обновление и въвеждане на иновации в „Раломекс“ АД“ и се реализира с финансовата подкрепа на Европейски съюз и Република България, Европейски фонд за регионално развитие, Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“, Операция BG161PO003-2.1.06 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“.

Основните дейности по проекта са:

- Дейност 1 – Инициране и мобилизиране на проекта**
- Дейност 2 – Подготовка и предоставяне на тържни документи**
- Дейност 3 – Оценка на оферти и сключване на договор(и) за доставка**

Дейност 4 – Доставка на оборудване и провеждане на първоначално изпитване

Дейност 5 – Откриване на нови работни места

Дейност 6 – Включване на новото оборудване в производствения процес

Дейност 7 – Разпространение на информация

Дейност 8 – Опит и приключване на проекта

Очакваните резултати от изпълнението на проекта са:

Повишване на производителността, капацитета и продажбите – производителността на труда на производствения персонал ще се повиши с 13,33% непосредствено след изпълнението на проекта, а капацитетът и продажбите ще се увеличат с 19%;

Намаляване на разходите за суровини, материали, труд и ел. енергия – разходите за оперативна дейност и себестойността ще се намалят с 5,17%;

Намаляване на средната възраст на технологичното оборудване – средната възраст на технологичното оборудване ще се намали от 18 г. на 11 г. (с 38%) тъй като средната възраст на машините, които ще отпадат от производство е 27 г.;

Създаване на нови работни места – ще бъдат открити 3 нови работни места за двама мъже и една жена. Ще бъде сформиран изпълнителски екип от трима настоящи и трима новоназначени работници за работа с новото оборудване;

Въвеждане на нови технологии и продукти – ще бъдат въведени в серийно производство 3 иновативни разработки (Плуг навесен ПН-4-25 ИноКорп, Плуг прикачен ПП-10-35 ИноКорп и Конзола регулируема за закрепване на плужни корпуси) и техните модификация както следва: Плуг навесен ПН-4-25 ИноКорп – 16 модификации и Конзола регулируема за закрепване на плужни корпуси – 40 модификации;

Подобряване на качеството – ще се намали бракът на детайли и възли с 63%, както и ще се намали със 28 бр. (50%) на рекламните изделия. Ще се увеличи срокът на стандартната търговска гаранция за новите продукти от 12 на 24 месеца.

Увеличаване на дела на износа – делът на износът ще се увеличи от 9,4% на 15% от общия обем продажби.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от "Раломекс" АД гр. Завет и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Дособварящия орган.

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Цена за публикация: 0.66 лв./колон мм/ без ДДС
За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

България получи поредния отказ за домейна “.bg”

Министерството на транспорта обаче ще продължи да настоява за ясни правила, по които се вземат решенията за интернет адреси

Изчерпани са възможностите за регистриране на домейни на националните азбуки на България и Гърция, ако са от две букви. Това казаха от Организацията за интернет имената и адресите (ICANN), която управлява разпределението на интернет адресите по време на онлайн дискусия, в която са участвали представители на България и Гърция. Обсъждането е било по повод бързата процедура за регистриране на национални домейни на азбуки, различни от латинската. От българска страна в дискусията е участвал заместник-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Първан Русинов.

” До момента не са ни представени ясни критерии и методика, обосноваващи отказа за регистрация на “.bg”

Първан Русинов, зам.-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Неясни критерии

По време на дискусията Първан Русинов е заявил, че Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) ще продължи да отстоява избора на българската интернет общност за двубуквен стринг на България - bg. Зам.-министърът има резерви по отношение на оценката на организацията. “До момента не са ни представени ясни критерии и методика, обосноваващи отказа за регистрация на

“.bg”, напомни Русинов. Аналогична е била позицията и на представителите на Гърция, които също са получили отказ да бъде регистрирано тяхното предложение за национален домейн. От МТИТС казаха, че ще настояват за максимално бързо откриване на нормална процедура за регистрация на домейни

на азбуки, различни от латинската, с ясни правила и критерии, както и възможност за преразглеждане на решенията.

Обществено мнение

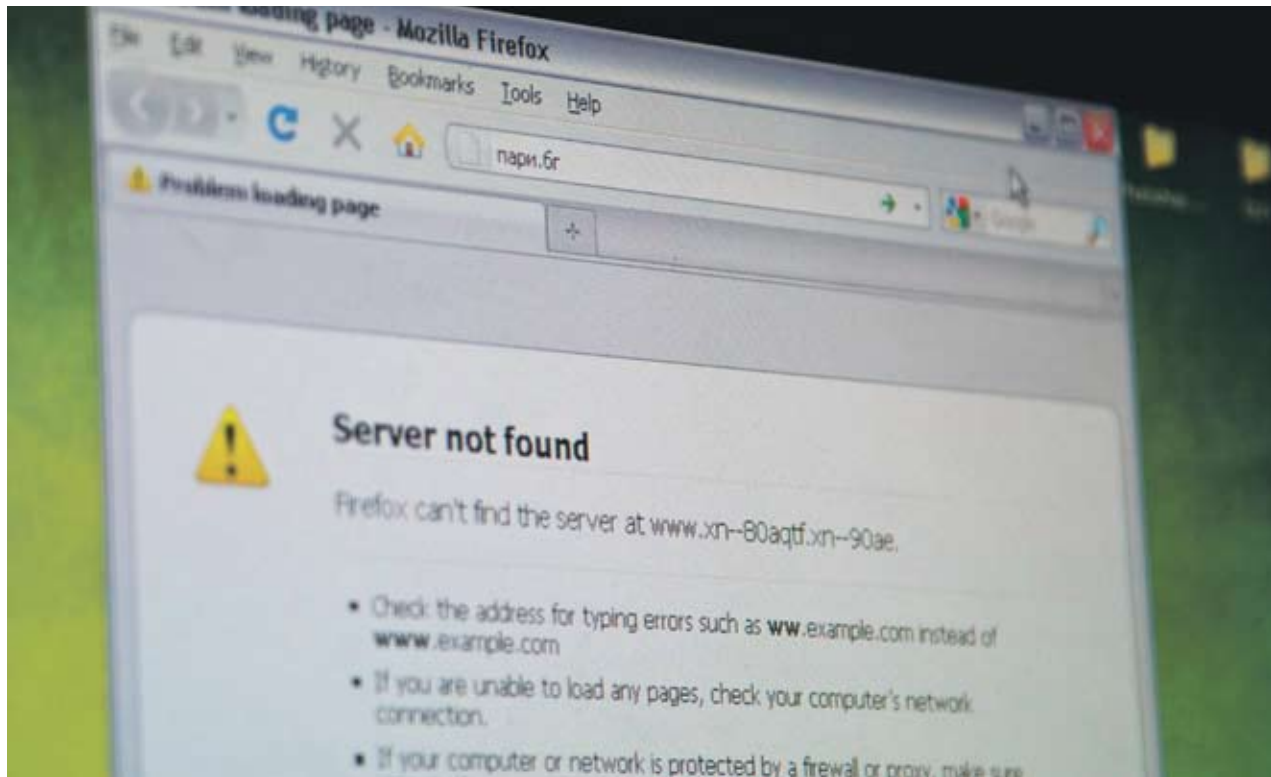
Домейнът “.bg” ни беше отказан от ICANN през май миналата година, защото прилича на този, определен за Бразилия

на латиница - “.br”. През ноември 2009 г. МТИТС изготви план за подготовка на участието на България в бързия процес на регистрация на домейни на майчин език. През декември 2009 г. стартира онлайн допитване за името на кирилица и за това какви са очакванията от регистъра на този нов домейн. За-

явката за символите бе подадена в ICANN на 19 февруари 2010 г., а на 18 май 2010 г. получихме отказа на организацията. Бързата процедура не предвижда възможност за подаване на възражение и преразглеждане. В периода юли - август 2010 г. МТИТС направи ново обществено допитване с

цел да се проучи нагласата на българските интернет потребители за ново име на домейна на България на кирилица. Резултатите от анкетата потвърдиха отново, че “.bg” е фаворит в интернет общността, изпреварвайки други варианти като “.bgr”, “.българия”, “.бъл” и “.бя”.

Пламен Димитров

СНИМКА ВИХЪР ЛАСКОВ

Google влиза на пазара на мобилни плащания

Интернет търсачката влиза в битка с PayPal на Ebay и ISIS

Интернет гигантът Google планира до четири месеца да започне тестовите на нова услуга за мобилни плащания в магазини в Ню Йорк и Сан Франциско. Тази система ще позволи на клиентите да плащат чрез своите мобилни телефони сметките си в магазини, пише Bloomberg.

Услугата за мобилни разплащания на Google ще се конкурира със сходните системи PayPal на Ebay и ISIS, общ проект на няколко американски телекомуникационни компании, който трябва да започне тестове

тази година. У нас подобна услуга се предлага от СЕП България.

Компанията ще плати за поставянето на хиляди специални касови апарати от VeriFone Systems в различни магазини. В компанията ще участва и VIVOtech, фирма доставчик на технологии за мобилни разплащания. В бъдеще проектът ще обхване и Лос Анджелис, Чикаго и Вашингтон, твърди един от източниците на Bloomberg, пожелал анонимност. Причината е, че все още проектът не е официално обявен от Google.

Мобилен портфейл

Този проект поставя интернет търсачката в разрастването се поле на компаниите, които експерименти-

рат с така наречената NFC (Near-field-communication) технология. Тя позволява на потребителите да плащат за продукти и услуги, като докоснат своя телефон до касовия апарат при излизане от търговския обект. Това всъщност е една алтернатива на плащанията в брой или чрез кредитна карта. Услугата на Google освен плащания ще дава и информация за банковата сметка на клиента с различни купони и бонуси върху един-единствен NFC микрочип в мобилния телефон.

Успехът на технологията NFC зависи от броя на мобилните телефони, които я поддържат. Смартфонът Nexus S, който е съвместна разработка на Samsung и Google, вече разполага

с такива възможности, а Nokia и RIM също са заявявали намерения да пуснат NFC телефони на пазара в бъдеще.

Конкуренция

Компанията от Маунтин Вю има сериозно присъствие на пазара на смартфони чрез своята мобилна операционна система Android. Google предлага тази операционна система безплатно на различни производители на телефони. Целта е компанията да увеличи приходите си от мобилни реклами, както и чрез увеличаването на обхвата на своята търсачка. Според последните проучвания в този сектор Android вече има най-голям пазарен дял от всички мобилни ОС.

Пламен Димитров

ЕВРОПАРИ

Споделете, разкажете, питайте

Имате интересен европроект и искате да разкажете за него. Имате проблемен казус, заради който изпълнението на проекта ви се забавя, затруднява или дори е невъзможно да бъде изпълнен. Имате въпроси и искате да получите отговори от компетентни консултанти. Искате държавните институции да ви чуят. Или просто имате отношение към темата „европейско финансиране“. Във всеки от тези случаи можете да пишете на europa@pari.bg. Вестник „Пари“ ще чуе вашите истории, похвали и оплаквания и ще се опита да ви помогне. Някои от най-интересните казуси и въпроси ще бъдат публикувани и на страниците на изданието, за да бъдат в помощ и на други бенефициенти. Така и държавните институции ще имат възможност да погледнат резултатите от работата си отстрани.

Отпускат нови 95 млн. EUR за модернизация на стопанствата

До края на март земеделското министерство ще изпрати до ЕК проекта си за пренасочване на 304 млн. EUR от неатраktivни към атраktivни мерки

Земеделските производители вече могат да подават европроекти по три нови мерки от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), като сред тях е и най-атраktivната досега - за модернизиране на земеделските стопанства. Другите две мерки са свързани с подобряване на икономическата стойност на горите (мярка 122) и за създаване на организации за производителите (142).

Спешно

Средствата от мярка 122 „Модернизиране на земеделските стопанства“ са насочени към фермери с проекти за постигане на стандартите на Европейския съюз за кокошки носачки, сурово мляко, бройлери, сви-

не, както и за инвестиции, свързани с изпълнението на изискванията по нитратната директива. „Тази мярка е особено важна за животновъдите от сектор мляко - втора и трета категория ферми. Ако до края на годината те не модернизират своите стопанства, ще бъдат закрити“, обясни Светла Боянова, зам.-министър на земеделието.

Бюджетът по тази мярка е 95 млн. EUR. От тях 23 млн. EUR са за инвестиции по т.нар. нитратна директива, 30 млн. EUR са за сектор „Мляко“, 20 млн. EUR за кокошки носачки и свине и 22 млн. EUR са за желаещите да преминават от конвенционално към биологично производство.

Ще има два приема на проекти,

като единият стартира сега, а вторият ще бъде през лятото.

Преразпределяне на бюджета

Амбицията на земеделското министерство е до края на март новото разпределение на бюджета на ПРСР да бъде представено на Еврокомисията. Предложението предвижда да бъдат преразпределени 304 млн. EUR от мерки със слаб към такива с голям интерес. Така от неатраktivните мерки като 122, 124, 126, 141, 341 парите ще бъдат насочени към мерки 112 - „Млад фермер“, 121 - „Модернизиране на земеделските стопанства“ - за животновъдните ферми от първа категория за ново оборудване и др.

Ани Когжаиванова

► Фермерите вече могат да подават проекти по три нови мерки от Програмата за развитие на селските райони

СНИМКА BLOOMBERG

” Ако до края на годината животновъдите от сектор „Мляко“ не модернизират своите стопанства, те ще бъдат закрити

Светла Боянова, зам.-министър на земеделието

Старт Две нови мерки ще се прилагат през 2011 г.

► Две съвсем нови мерки от Програмата за развитие на селските райони ще стартират тази година. Една от тях е 213

- „Плащания за земеделски земи по „Натура 2000“, за която прием на проекти вече започна и ще продължи до 15 май.

► От земеделското министерство я смятат за една от важните, тъй като към момента инвестициите в околна среда не дават видим резултат.

► Друга нова мярка е 114 - „Използване на консултантски услуги за фермери и собственици на гори“ с прием на проекти от 30 юни до 30 септември. Нейните цели са да подкрепи бенефициентите да подобрят устойчивото управление на стопанствата си чрез консултации.

График 2011

Какви проекти по ПРСР ще се приемат през следващите 6 месеца

- Мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства“ - от 14 март до 3 април 2011 и от 4 юли до 15 юли
- Мярка 122 „Подобряване на икономическата стойност на горите“ - от 14 март до 31 декември
- Мярка 142 „Създаване на организации за производителите“ - от 14 март до 31 декември
- Мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на пресструктуриране“ - от 4 април до 29 юли

- и от 31 октомври до 31 декември
- Мярка 114 „Използване на консултантски услуги от фермери и собственици на гори“ - от 30 юни до 30 септември
- Мярка 223 „Първоначално залесяване на неземеделски гори“ - от 4 април до 29 май
- Компенсаторни мерки от Ос-2 - 211, 212, 213 и 214 - от 1 март до 15 май
- Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ - от 6 до 27 юни

Анализ

Няма обратна връзка след обществените обсъждания на европрограмите

Всеки може да изкаже мнението си по планираните законодателни промени на сайта www.strategy.bg, но той все още не е достатъчно популяризиран и не се използва от всички институции

Веселина Николова,
управител и собственик на
консултантска компания "Огра"

Едва в средата на юни 2010 г. всички администрации, които отговарят за управлението на европейски средства от структурните фондове, започнаха да представят за обществено обсъждане условията за кандидатстване по новите схеми, както и примерни образци на документите. Това е практика, която е широко разпространена в Европейския съюз (вж. карето) и ако бе въведена и в България по-рано, щяха да бъдат спестени редица грешки и проблеми.

Администрацията обаче обвини предприятията, че не са достатъчно активни. Но по същия начин и бизнесът пита - какво се случи с предложенията, които изпратихме досега? В противоречие с добрите практики и в нарушение на основните принципи на прозрачност и равнопоставеност обратна връзка с взелите участие в обществените обсъждания не се осъществява. Анализ или резюме на получените коментари или позиция на държавните експерти по тях няма. Те нито се публикуват, нито се изпращат на заинтересованите. А обратната връзка след едно обществено обсъждане също е европейска практика, която трябва да бъде възприета, за да има по-голяма прозрачност на процесите и видими резултати от диалога между администрацията и бизнеса.

Опити и (г)ефекти

Каква е процедурата към момента? Поне 10 дни преди официалното обявяване на приема на проекти по дадена схема се публикуват примерни образци на документите и насоките за кандидатстване. В кратки срокове - най-често до 15 календарни дни, администрацията приема за всяка предстояща схема предложения и коментари, изпратени по имейл на отговорното за провеждането на обществената консултация лице.

До момента по Оперативна програма "Конкурентоспособност" няма нито една промяна, отразена в резултат на направените обществени консултации от отговорните администрации - Дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия. Това обаче не възразява на заложените в Комуникационния план на програмата цели за информиране, привличане и задържане на вниманието на потенциалните бенефициенти, както и повишаване на нагласата им за кандидатстване с проекти и стимулиране на активност.

По другата атрактивна за бизнеса и за гражданите програма "Развитие на човешките ресурси" от средата на миналата година не са обявявани схеми за кандидатстване, поради което няма практика за предварително публикуване и обществено обсъждане на проектната документация.

Практиката досега

Още през 2008 г. към Министерския съвет е създаден електронен сайт на Портал за обществени консултации - www.strategy.bg, където освен достъп до всички проекти на нормативни и стратегически документи с национално и регионално значение са публикувани и актуалните версии на документите. Ако се питате например може ли да изразите своето становище за измененията и допълненията на Закона за електронните съобщения, как и къде да намерите пълната документация, отговорът е на страницата на Портала за обществени консултации в раздел "Обществени консултации". Сроктът да споделите мнението си е до 29 март 2011 г. Но има ли полза и доколко е ефективна

► До момента по програма "Конкурентоспособност" не е направена нито една промяна в резултат от обществени обсъждания, а такива по програма "Развитие на човешките ресурси" дори не са провеждани

Дефиниция Какво е обществена консултация

► Общественото допитване е един от най-често прилаганите механизми за комуникация в Европа по отношение на различни и често болезнени за общността теми, като финансовата рамка, бюджета на общността, енергийните ресурси, конкуренцията, определяне на субсидии и

финансиращи програми. Консултациите са отворени за всички заинтересовани страни, като резултатите от провеждането им предоставят информация и са важен принос при определянето на правила и политики.

► Процедурата за провеждане на обществени консултации или допитвания няма конкретна форма, но възприет следният рег:
- обявява се обществено допитване, като са указани начинът за осъществяването му, срокът (най-

често 1 месец) и обратната връзка, която участниците в допитването ще получат;

- всички заинтересовани подават своето становище, мнение или попълват анкета - както е указано в обявата;

- след определен срок, най-често до един месец след проведеното допитване, съответната институция представя кратък доклад с получените становища, както и резюме с направените от допитването изводи.

► Отправените коментари и предложения трябва да са свързани с темата на обществената консултация, като на обсъждане подлежат публикуваните текстове и теми, а не техните автори. Всяка институция носи отговорност за публикуването на коментари, а след приключване на обществената консултация институциите са отговорни и за публикуването на документ, в който да опишат резултатите от проведеното обсъждане.

комуникацията? На страницата на портала са отразени около 10 коментара по документите, публикувани за обществени консултации, като важни нормативни изменения не са предизвикали интереса на нито една от заинтересованите страни. Донякъде това се дължи на липсата на информация за портала. Той е слабо популяризиран и нито едно министерство не е поставило препратка към тази възможност на гражданите

” Обществени допитвания в България не са практика, малко известни са като форма и не се правят усилия в посока подобряване и ефективност

да изкажат своето мнение. От друга страна, не всички изменения и проектозаконови, а също и постановления на Министерския съвет се публикуват за обществено обсъждане, което е пречка за постигане на ефективна комуникация по значимите за българската обществено теми.

Стандарти и препоръки

За да се подобри и насърчи общественото консултиране през 2008 г., с финансовата подкрепа на програма PHARE е разработен практически наръчник "Ръководство за обществени консултации в България", а през 2009 г. Съветът за административна реформа към Министерския съвет публикува

"Стандарти за провеждане на обществени консултации", насочени към всички администрации, създаващи политики, проекти и изменения на нормативната уредба. Въпреки това обществените допитвания в България не са практика, малко известни са като форма и не се правят усилия в посока подобряване и ефективност. В същото време е важно Порталът за обществени консултации www.strategy.bg да се популяризира и използва от всички институции, така че да се даде възможност на всички заинтересовани да получат предварителна информация за планираните промени и да дадат своя глас за усъвършенстване на законодателството и политиките.

Визитка Коя е Веселина Николова

► Веселина Николова е управител и еднoличен собственик на консултантска

компания "Огра" ЕООД.

► Занимава се с разработка на проекти и управление от 2001 г.

► Участвала е като експерт в работните групи на Българската асоциация на консултантите

по европейски програми (БАКЕП) и към групата за обществен диалог към Съвета за управление на средствата от ЕС.

► Тя е лектор и участник в множество конференции, семинари и обучения.

Данъчни облекчения за хората с увреждания

Инвалид с 62% нетрудоспособност, доказана с решение на ТЕЛК и съответно пенсиониран по болест. Имам ли право на данъчно облекчение под формата на необлагаем минимум от приходите през 2010 г. и колко е този необлагаем минимум?

Отговор:

Във връзка с данъчното облекчение за лица с намалена работоспособност в чл. 18, ал. 1 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) е предвидено,

че сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 за лица с 50 и с над 50% намалена работоспособност, определена с влязло в сила решение на компетентен орган, се намалява със 7920 лв., включително за годината на настъпване на неработоспособността и за годината на изтичане срока на валидност на решението.

За работещите по трудово правоотношение месечната данъчна основа по чл. 42, ал. 2 от ЗДДФЛ за получаваните доходи от лица с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност се намалява с 660 лв., включително за месеца на настъпване на неработоспособността и за месеца на изтичане срока на валидност на решението (чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ). Едно от условията, при наличието на които се ползва това нама-

ление, е физическото лице да разполага с валидно, влязло в сила, решение, издадено от компетентен орган (ТЕЛК или НЕЛК), с което се определя съответният процент намалена работоспособност (с 50 и над 50 на сто). Предвид цитираните разпоредби от ЗДДФЛ считаме, че имате право да ползвате предвидената в закона преференция за лице с намалена работоспособност.

Преференции

Данъчното облекчение се ползва чрез работодателя от лицата, наети по трудов договор, и с подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ от лицата, получаващи други доходи. На основание чл. 49, ал. 1 от ЗДДФЛ работодателят до 31 януари на следващата данъчна година изчислява годишната данъчна основа по чл. 25,

ал. 1 и 3, намалена по реда на ал. 3 с предвидените данъчни облекчения, в т.ч. и данъчните облекчения по чл. 18 от същия закон. Това намаление на годишната данъчна основа се извършва, когато работникът или служителът предоставят на работодателя си в срок от 30 ноември до 31 декември на данъчната година копие на валидно решение на ТЕЛК - за облекчението по чл. 18 от закона. Когато доходите са от извънтрудови правоотношения на основание чл. 23, т. 1 от ЗДДФЛ, данъчното облекчение се ползва с подаване на ГДД, към която се прилага копие на валидно решение на ТЕЛК. Срокът за подаване на декларацията е 30 април 2011 г. - годината, следваща годината на придобиване на дохода, съгласно чл. 53, ал. 1 от ЗДДФЛ.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Как се пре Събирател

На 12.11.2010 г. е вписано преобразуване от СД в ООД.

1 От коя до коя дата да се подадат справки-декларации по ЗДДС за двете фирми?

2 Стоката, която е налична в СД към 12.11.2010 г., как следва да се прехвърли в ООД-то?

3 За закупените активи до 12.11.2010 г. от СД-то, ООД-то има ли право да ползва данъчен кредит?

4 Трябва ли да се подаде справка за наличните активи и в какъв срок, след като регистрацията по ЗДДС е от 23.11.2010 г. на основание чл. 132 от ЗДДС и влиза в сила от 12.11.2010 г.?

5 Как да се заведат първичните доку-

менти, издадени на СД на 12.11.2010 г. и след тази дата, докато започне дейност ООД-то?

Отговор:

Преобразуването на търговско дружество по реда на глава шестнадесета от Търговския закон не се разглежда като доставка по смисъла на ЗДДС.

По смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗДДС не е доставка на стока или услуга доставката към приобретателя от преобразуващия се в резултат на преобразуване на търговско дружество по реда на глава шестнадесета от Търговския закон.

Съгласно чл. 132, ал. 1 от ЗДДС задължително се регистрира по този закон лице, което на основание чл. 10, ал. 1 придобие стоки и услуги от регистрирано лице. Съгласно разпоредбите на чл. 132, ал. 2 и ал. 3 от закона регистрацията се извършва с подаване на заявление за регистрация в 14-дневен срок от вписване на обстоятелството по чл.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

образува но дружество в ООД

10, ал. 1 в Търговския регистър и датата на регистрацията е датата на вписване на обстоятелството по чл. 10 в Търговския регистър.

На основание чл. 264, ал. 1 от Търговския закон търговско дружество (преобразуващо се дружество) може да се преобразува чрез промяна на правната форма, като се превърне в търговско дружество от друг вид (новоучредено дружество). Новоучреденото дружество става правоприменик на преобразуващото се дружество, което се прекратява без ликвидация.

По смисъла на чл. 107, т. 4, буква "а" основание за задължителна дерегистрация е прекратяването на лицето в случаите на прекратяване на юридическо лице - търговец, със или без ликвидация.

На 12.11.2010 г. възниква задължение за дерегистрация за СД-то. В този смисъл последната справка-декларация за него ще се подаде за периода 1.11-12.11.2010 г.

Тъй като правопримени-

никът - ООД-то, е регистрирано по ЗДДС от 12.11.2010 г., справка-декларация за първия период е от 12.11.2010 г. до 30.11.2010 г.

Стоката, налична в СД-то, която в резултат на преобразуването се прехвърля в ООД-то, не е предмет на доставка по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗДДС и в този смисъл не възникват задължения по този закон.

Документите

В чл. 60 от ППЗДДС са указани редът и необходимите документи за упражняване право на приспадане на данъчен кредит за получените от приобретателя активи. Посочената разпоредба визира две хипотези и поставя различни условия, наличието на които е предпоставка за упражняване право на данъчен кредит от лицето, което е придобило активите.

Първата хипотеза, регламентирана в ал. 1 на чл. 60 от ППЗДДС, е приложима, когато преобразуващият се - регистрирано по

ЗДДС лице, е имал право да приспадне начисления му при придобиването на активите данък, но не го е упражнил по регламентирания в закона ред. Необходимите условия, за да бъде упражнено право на данъчен кредит за тези активи от правоприменика, са визирани в т. 1 - т. 4 на посочената алинея.

Хипотези

Втората хипотеза, регламентирана в ал. 2 на чл. 60 от правилника, е приложима, когато преобразуващият се не е имал право да приспадне начисления му при придобиването на активите данък добавена стойност поради това, че не е бил регистрирано по ЗДДС лице, или когато регистрираното по закона лице използва вещта за освободени доставки, безвъзмездни доставки или дейности извън рамките на независимата икономическа дейност, т.е.

Първата хипотеза, регламентирана в ал. 1 на чл. 60 от ППЗДДС, е приложима, когато преобразуващият се - регистрирано по

ЗДДС лице, е имал право да приспадне начисления му при придобиването на активите данък, но не го е упражнил по регламентирания в закона ред. Необходимите условия, за да бъде упражнено право на данъчен кредит за тези активи от правоприменика, са визирани в т. 1 - т. 4 на посочената алинея.

Приспадане на данъчен кредит

Правото на приспадане на данъчен кредит за придобитите активи може да възникне при правоприменика - ООД-то, при условие, че ще използва активите за извършване на облагаеми доставки. За да упражни правото си на данъчен кредит, дружеството трябва да притежава копие на данъчните документи, в които СД-то е посочено като получател.

За да се упражни правото на приспадане по горния ред, е необходимо да се подаде опис по образец. Съгласно чл. 60, ал. 5 и ал. 6 от ППЗДДС правоприменикът по чл. 10 от закона съставя опис по образец - приложение № 7, на получените стоки и услуги по ал. 1 и 2. Описът се подава в териториалната дирекция

на НАП по регистрация на правоприменика в 30-дневен срок, считано от датата на вписването на съответното обстоятелство по чл. 10 от закона в Търговския регистър.

В ЗДДС е предвидена и още една възможност за упражняване на данъчен кредит за закупени стоки и услуги преди регистрацията по този закон.

Както стана ясно по-горе, съгласно чл. 132, ал. 1 от ЗДДС задължително се регистрира по този закон лице, което на основание чл. 10, ал. 1 придобие стоки и услуги от регистрирано лице. Съгласно ал. 4 на същия член при такава регистрация регистрационният опис по чл. 74, ал. 2, т. 3 за наличните активи (без тези, получени на основание чл. 10) се съставя към датата на регистрацията - 12.11.2010 г., и се подава до 14-ия ден включително след тази дата. Издадените фактури от името на прекратеното дружество, както и фактурите, по които същото е получател, следва да бъдат анулира-

ни и съответно издадени нови с доставчик, съответно изпълнител новообразуваното дружество на основание чл. 116 от ЗДДС.

Грешни документи

Погрешно съставени или поправени документи съгласно чл. 116, ал. 1 от ЗДДС се анулират и се издават нови. Редът за анулирането на тези фактури, отразени в отчетните регистри на доставчика и получателя, е регламентиран с чл. 116, ал. 4 от ЗДДС. Тази норма предвижда съставяне на протокол - за всяка от страните, който съдържа определени реквизити.

Разпоредбата на чл. 82, ал. 4 от ППЗДДС, съгласно която, когато след вписване на обстоятелства по чл. 10 в Търговския регистър възникнат основания за анулиране на данъчен документ по чл. 116 от закона, в новия данъчен документ и в протокола по чл. 116, ал. 4 от закона като доставчик, съответно получател, се посочва правоприменикът по чл. 10 от закона. Независимо от горното по повод правото на данъчен кредит по доставките се прилагат общите правила, регламентиращи с Глава седма - "Данъчен кредит" от ЗДДС. Прилагането на реда за анулирането на погрешно издадените данъчни документи не се обвързва с условията, касаещи правото на данъчен кредит за начисления данък по доставките, поради което последното ще е налице, когато са изпълнени общите разпоредби, регламентиращи това право.

Разходи

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) счетоводен разход се признава за данъчни цели, когато е документално обоснован чрез първичен счетоводен документ по смисъла на Закона за счетоводството, отразяващ вярно стопанската операция. Всички документи, получени и издадени след датата, на която е вписано преобразуването чрез промяна на правната форма, следва да носят идентификационните данни на "X" ООД. Всички права и задължения, извършени от преобразуващото се дружество за текущия и предходни периоди, включително преобразуванията на данъчния финансов резултат, се смятат за извършени от новоучреденото дружество. Новоучреденото дружество определя данъчния резултат за календарната година и внася дължимия корпоративен данък за цялата година на преобразуването (чл. 116 от ЗКПО).

Материалите са подготвени от "Рконсулт" ЕООД
Консултантите са готови да отговорят на читателски въпроси на radonov@gmail.com

Ренесансът на една галерия

С изложба на екологична тематика галерията на Цветелина Бориславова започва своята трансформация

Отговорност, изобретателност, образование, общуване, толерантност, въображение, игра, духовност и позитивизъм - в тази посока ще тече развитието на новата стара галерия Credo Bonum. Нова заради името и трансформация на изложбеното пространство; стара заради стария си собственик - Цветелина Бориславова, № 2 в класацията на в. "Пари" "100-те най-влиятелни жени".

Миналата година Бориславова, която е основател на фондация Credo Bonum (от лат. - добра воля), продаде последните си 16% от СИБАНК за 141 млн. лв., но реши да запази галерията като част от фондация Credo Bonum. Чрез галерията фондацията смята да поставя акцент върху обществено значими теми като екология, енергетика, глобално затопляне, образование, да задава въпроси и да търси отговорите заедно с всички активни представители на обществото.

Сега накъде

"Желанието ни е да се включим адекватно в семейството на НПО организациите с максимално активна и ангажирана дейност", казва кураторът Светлана Кулумджиева, която

Историята

Галерията е основана през 2003 г. като част от СИБАНК. Тя функционира като част от имижовата политика на банката до 2008-а. След това е преименувана на "Върхове", но продължава да съществува под управлението на СИБАНК. В края на миналата година Цветелина Бориславова продаде последния си дял в банката и излезе от ръководството ѝ, но запази галерията.

управлява галерията. Така галерията разширява дейността си и прави опит да се утвърди като платформа за по-широк кръг теми и събития - гостуващи кураторски проекти, международни или студентски изложби и инициативи, срещи, прожекции, кръгли маси и пърформанси.

Връзката на изкуството с реалността

Основен приоритет в подбора на събитията имат разнообразието и синтезът между различните видове изкуство. "Самото пространство на галерията започва промяна на изложбената си политика. Повишава се социалният ангажи-мент", обяснява Кулумджиева. "Дадох си сметка, че съвременното българско изкуство, с което се занимавам от години, се развива като в паралелна вселена без особена връзка с реални обществени проблеми, въпреки че то самото има огромен потенциал да комуникира и да съдейства за подобни каузи", споделя Светлана. Тя разказва, че това я е амбицирало да намери художници, които имат отношение и възможност да създадат подобна връзка и комуникация.

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Галерията иска да създаде нови публики чрез събития и дискусии, насочени към определени общности и социални групи. Ще се организират специализирани базари, както и образователни проекти - детски занимални, лекции и стажове.

Първото събитие
Новото пространство беше

► В края на 2010 г. Цветелина Бориславова, която заема 2-ро място в класацията на в. "Пари" "100-те най-влиятелни жени", продаде последния си дял в СИБАНК, но запази галерията на банката

"Вълчи черепи"

Автор: Симеон Стоилов

Значението ѝ започва от името на бога на хаоса Апофис. Древните египтяни са си обяснявали природни катаклизми с неговата поява на земята. Той е символ на постоянната заплаха. Веригата от вълчи черепи има връзка с човешките взаимоотношения. Те са се захапали един друг. Скулптурата е като легена - прозрачна, осветена.

открито във вторник вечерта с изложбата "Големият взрив" от самата Бориславова. Експозицията пресъздава свят, възникнал от големите екологични опасности и катастрофи на нашето съвремие. С нея екипът на галерията отбеляза концептуалната промяна. Тази промяна е планирана от близо две години, обясни Кулумджиева.

Теогора Мусева

БИО-Sapiens

Автор: Светозара Александрова

БИО-Sapiens, наричан галено от организаторите Калчо, е скулптура от пръст, слама и семена. "То е биоарзум, поставен тук в изкуствени условия, на тъмно", казва кураторът Светлана Кулумджиева. Въпросът е дали ще оцелее и дали растенията, от които е направен, ще поникнат, допълва тя. "Купили сме пулверизатори и да се надяваме, че публиката ще се трогне да го полее. И че ще го приеме като беззащитен себеподобен." Скулптурата символизира отговорността, която сме готови да поемем, деформациите на живота и специалните грижи, които той изисква.

Блиц Светлана Кулумджиева, куратор на галерия Credo Bonum

"Големият взрив" е за разрушението и сътворението

► Как се появи "Големият взрив"?

Идеята се роди след няколко срещи с различни артисти. Гледах проекти на Иво Бистрички, свързани с аварията в Чернобил, и тогава в главата ми се появи взривът. В началото той беше изцяло атомен.

Само че атомният взрив не ми беше достатъчен, защото той дава само една алтернатива - краят е апокалиптичен. Трябваше ми начало и затова реших, че "Големият взрив" има потенциал да събере сътворението и разрушението в едно, заплаха и алтернатива за спасение. Екологията в този проект е по-скоро съвкупност от много различни аспекти на взаимоотношенията между хората и средата.

► Една от представените творби се нарича "Комплект за оцеляване след глобалното затопляне". Какво има в него?

- Това е инсталация на Петко Дурмана - тук присъства само като видеодо-

кументация. Самата инсталация е доста внушителна: в едно тъмно помещение, в условията на ядрена зима е поставена една каравана на изследовател, който пътува и събира това, което е оцеляло след огромния катаклизъм. Хората влизат с очила за нощно виждане. Тук на видео показваме само впечатленията на хората, които се движат в тъмнината на инсталацията.

► Това сякаш е в контраст със светлата идея хората да се грижат за средата и

за живота, която предава скулптурата от кал (виж карето горе).

- Тотален контраст. Точно това ми беше и първоначалната идея - да събера тези противоречия и във формата, и в материала, и в значението. Монитори и кална скулптура и огромни количества керамичен амбалаж. Исках да се откажа от хладната стерилност на видеото. Тя е много въздействаща, но поставена в контраст с калта и керамиката въздействието ѝ се подсилва.